

Kahveci AVUKATLIK

*TÜM DOSTLARIMIZIN
KURBAN BAYRAMI'NI
KUTLUYOR,
NICE HUZURLU,
MUTLU VE GÜZEL
BAYRAM GÜNLERİ
DİLİYORUZ.*

İÇİNDEKİLER

3.
Giriş
Hep Birlikte Nice Bayramlara.

4.
Marka Tescil
Başvurusu İşlemleri.

6.
Avrupa Birliği
Çevre Politikası.

16.
İş Güvencesi
İş Hukuku.

19.
Kayıtlı Elektronik
Posta Sistemi.

22.
Benelüks Turu
İzlenimleri.

26.
Fikri ve Sınai Haklar
Sempozyum Programı.

HEP BİRLİKTE NİCE BAYRAMLARA

Değerli Dostlarımız,

Kurban Bayramı vesilesiyle duygularımızı paylaşmak için, duyguların, kağıt ve yazı ikilisi buluşarak ortaya çıkardığı sihir ile, Kahveci Avukatlık Bürosu olarak, kurumsal kimliğimiz açısından son derece önem verdiğimiz Kahve Molası'yla bir kez daha sizlerle.

Kurban Bayramı'na erişirken, böylesi kutsal bir zamanda siz değerli dostlarımıza nice huzurlu, mutlu ve güzel bayram dilekleri sunma şansına nail olduk. Bu vesileyle Kahveci Avukatlık Bürosu Ailesi olarak tüm dostlarımızın Kurban Bayramı'nı kutluyor, nice huzurlu, mutlu ve güzel bayram günleri diliyoruz.

Umuyoruz ki, bu güzel bayram günlerinde Kahve Molası, kırk yıllık hatırı olan kahveler eşliğinde hoş bir sadâ bırakabilsin.

Mutlu bayramlar.

Kahveci Avukatlık

kahveci
Avukatlık Bürosu

Kahveci Avukatlık İç İletişim
Broşürüdür.

www.kahveci.av.tr

YAZARLAR
AV. İŞİL MUTLUER
STJ. AV. SELİN GERDEME
STJ. AV. NAZAN AKIN
STJ. SEVİM SANATSEVER

YAYINA HAZIRLAYAN
ENİS MUŞ
AV. AYKUT ERSAN

Hukuki gelişmeleri daha yakından takip etmek, aile üyesi meslektaşlarımızın faaliyetlerini paylaşmalarına ortam hazırlamak ve iletişimimizi yazılı bir boyuta taşıyarak ekip arkadaşlarımızı kısa bir kahve molasına davet etmeyi hedeflemekteyiz.

Kahveci Avukatlık

Marka Tescil Başvurusu İşlemleri

Marka tescili ile marka sahibine münhasıran ve mutlak bir hak sağlanmaktadır. Markalar hakkında, 556 Sayılı Markaların Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname tarafından sağlanan koruma, markanın ilgili sicile tescil ettirilmesi koşuluna bağlıdır. (Bu kuralın istisnası tanınmış markalara sağlanan korumadır.)

Avukat
IŞIL MUTLUER

“556 sayılı KHK'nın 80. maddesinde Türkiye Cumhuriyeti'nde ikametgahı bulunmayan gerçek kişiler ile merkezi yurt dışında bulunan tüzel kişilerin marka ile ilgili işlemlerini ancak marka vekili aracılığı ile gerçekleştirebilecekleri hüküm altına alınmıştır.

”

Marka hakkı sahibi bu hakkını marka tescil başvurusunun TPE bülteninde

yayınlanmasından itibaren ileri sürebilir ancak marka, tescil başvurusunun yapıldığı tarih itibariyle koruma altındadır. Markalar tescil edilmeden de kullanılabilir. Tescilsiz markalar genel hükümlere göre korunabilmekte iken tescilli markalar, 556 sayılı KHK tarafından sağlanan daha güçlü bir koruma sistemi kapsamındadır. Bu bakımdan markanın sicile tescili önem arz etmektedir.

Marka başvurusunda bulunabilecek kişiler 556 sayılı KHK'nın 3. Maddesinde “Türkiye Cumhuriyeti sınırları içinde ikametgahı olan veya sınai veya ticari faaliyette bulunan gerçek veya tüzel kişiler ile Paris Sözleşmesi yahut Dünya Ticaret Örgütü Kuruluş Anlaşması hükümleri dahilinde başvuru hakkına sahip kişiler” olarak belirtilmiştir. Bunların dışında kalmakla birlikte Türkiye Cumhuriyeti uyruğundaki kişilere kanunen veya filen marka

koruması tanımış yabancı devletlerin gerçek veya tüzel kişileri de karşılıklılık ilkesi uyarınca Türkiye'de marka korunmasından aynı şekilde yararlanabilmektedir.

556 sayılı KHK'nın 80. maddesinde Türkiye Cumhuriyeti'nde ikametgahı bulunmayan gerçek kişiler ile merkezi yurt dışında bulunan tüzel kişilerin marka ile ilgili işlemlerini ancak marka vekili aracılığı ile gerçekleştirebilecekleri hüküm altına alınmıştır.

Marka vekili tayin edilmesi halinde, tüm işlemler marka vekili vasıtasıyla yapılır. Marka vekiline yapılan tebligat asile yapılmış sayılmaktadır.

Marka başvurusunun nasıl yapılabileceği, marka başvuru formunda hangi bilgilerin yer alacağı ve hangi belgelerin sunulması gerektiği 556 sayılı KHK ve ilgili yönetmeliklerde düzenlenmiştir. Marka tescil başvurusu için TPE tarafından duyurusu yapılan marka tescil başvuru formunun elektronik ortamda doldurulması ve bu form ile birlikte verilmesi gereken bilgi ve belgelerin bizzat TPE'ye gidilerek veya elektronik ortamda sunulması gerekmektedir.

Marka başvurusunun TPE'ye ulaşmasından sonra TPE tarafından şekli inceleme yapılır. Şekli incelemede 556 sayılı KHK'nın 23. Maddesi ve Yönetmeliğin 8. maddesinde belirtilen şartlar açısından bir eksikliğe rastlanmazsa başvuru kesinleşir. Bir eksiklik tespit edilmesi halinde eksikliğin niteliğine göre, başvuru ya reddedilir ya da eksikliğin giderilmesi için başvuru sahibine süre verilir. TPE tarafından yapılan şekli incelemede bir eksikliğe rastlanmaz veya eksiklikler sonradan giderilirse bu defa başvurusunun esasınca incelenmesi aşamasına geçilir. Esasa ilişkin incelemede öncelikle TPE tarafından resen mutlak tescil engellerinin var olup olmadığı araştırılır. Mutlak tescil engelleri 556 sayılı KHK'nın 7. Maddesinde sayılmıştır. Marka başvurusunda mutlak tescil engellerinin varlığı tespit edilirse başvuru reddedilir ve bu durumda başvuru sahibinin karara itiraz hakkı bulunmaktadır.

TPE tarafından şekli inceleme ve mutlak tescil engelleri açısından inceleme yapılmasından sonra başvuru aynen veya bir kısım mal ve hizmetler çıkarılarak başvurusunun resmi marka bülteninde ilanına karar verilir. Esasa ilişkin incelemenin bir diğer aşaması ise nisbi tescil engelleri açısından yapılacak incelemedir. Nisbi tescil engelleri kamu menfaatini koruma amacına yönelik olmayıp, üçüncü kişilerin daha eski

tarihli mutlak haklarının ve özel menfaatlerinin korunmasına yöneliktir. Ancak nisbi tescil engelleri TPE tarafından resen araştırılmamaktadır. Marka başvurusunun marka bülteninde ilan edilmesinden sonraki üç aylık süreçte başvuruya itiraz edilmiş olması halinde nisbi tescil engelleri bakımından inceleme yapılır. TPE tarafından nisbi tescil engellerine dayalı itirazların haklı görülmesi durumunda yine başvurusunun reddine karar verilmektedir. Başvuru sahibinin bu karara da itiraz hakkı bulunmaktadır. İtirazlar yerinde görülmezse reddedilir ve itiraz edenin bu karara tekrar itiraz etme hakkı vardır. Yapılacak ikinci itirazlar TPE Yeniden İnceleme ve Değerlendirme Kurulu tarafından incelenmektedir. Bu aşamada verilecek karar TPE'nin nihai kararı olup bu karara karşı mahkeme yoluna başvurulabilmektedir. TPE YİDK kararı neticesinde marka tesciline bir engel görünmemekte ise veya başvurusunun marka bülteninde yayınlanmasından sonra herhangi bir itiraz gelmemesi halinde marka sicile tescil edilir ve resmi marka gazetesinde ilan edilir ve neticesinde başvuru sahibine marka tescil belgesi verilir. 556 sayılı KHK'nın 40. Maddesi uyarınca tescil edilen markanın koruma süresi başvuru tarihinden itibaren on yıldır. Bu süre onar yıllık dönemler halinde ve süresiz olarak yenilenebilir.

AVRUPA BİRLİĞİ ÇEVRE POLİTİKASI

ORTAK ÇEVRE POLİTİKASI BENİMSENMESİNİN NEDENLERİ: Avrupa Birliği politikaları içinde çevre sorunları önemli bir yer tutmaktadır. Avrupa ülkelerinde çevre bilincinin yerleşmiş olmasından, yeşil bilincinin güçlenmesinden ve Birliğin uluslararası alanda çevre konularında öncü rol oynamasından bu çıkarımı yapabiliriz. Türkiye’de, çevre sorunları ile ilgili yasama çalışmalarının AB giriş sürecinin bir zorunluluğu olarak hızlanması da bununla ilgili bir durumdur.

Stj. Avukat

SELİN GERDEME

“Ortak bir çevre politikası oluşturma zorunluluğunun bir nedeni de, çevre sorunlarının “sınır tanımama” özelliği ile ilgilidir. Ortaya çıkan bir sorunun yerel boyutu aşarak kısa sürede bölgenin, Avrupa’nın gündemi haline gelmesi birlikte hareket etme bilincinin doğmasına neden olmuştur.”

Birliğin yayınlarına bakıldığında ortak bir çevre politikasının gerekçesi olarak “Avrupa’da çevre üzerindeki baskının giderek ağırlaşması; doğal kaynakların tükenme noktasına gelmesi; sel; kuraklık; orman yangınları gibi yıkımların çoğalması; evlerden ve ulaşım araçlarından kaynaklanan karbondioksit emisyonunun sürekli artış göstermesi; özellikle kentsel yerleşim yerlerinde kirlilik ve gürültüden dolayı yaşam kalitesinin düşmesi; kentsel yerleşim yerlerinde kirlilik ve gürültüden dolayı yaşam kalitesinin düşmesi; her yıl yaklaşık iki milyar atığın üretilmesi ve bunun yılda ortalama %10 artması vb” sorunların ön plana çıkarıldığı görülmektedir. Buradan hareketle, nitelik ve nicelik bakımından giderek büyüme gösteren çevre sorunları, Birlik çapında ortak politikalar benimsenmesini zorunlu kılmıştır demek doğru olacaktır. Konuya biraz daha yakından bakıldığında, ortak bir çevre politikası oluşturup eyleme geçilmesinde başka etmenlerin de rol oynadığı görülecektir. Yukarıda değinilen, somut çevre sorunlarına birlikte çözüm bulma kaygısı dışarıda bırakılırsa, Birliğin çevre sorunları konusunda ortak politikalar belirlemesinin ardındaki etmenler şöyle sıralanabilir: Ekonomik, siyasal, kültürel alanda Avrupa ülkeleri arasında bütünleşmeyi amaçlayan ve sermayenin, malların, hizmetlerin, işgücünün serbest dolaşımını öngören Birliğin, çevre konularını ilgi alanı içinde görmesinde ekonomik etmenlerin önemli bir yeri olduğu tartışılmaz. Çevreye ilişkin sorun alanları, tarım, sanayi, enerji, turizm gibi ekonomik sektörlerin tümünü de bir biçimde etkilediğinden, söz konusu alanlarda ortak politikalar oluşturma sürecinde çevrenin dışarıda bırakılması beklenemezdi. Bunun gibi, çevre politikalarında, özellikle de çevre standartlarında, farklı uygulamalara gidilmesi ekonomide haksız rekabetin yaşanmasını doğurabilecek ortak pazara varmanın önünde bir engel olarak durabilecekti. Birliğin çevre sorunları ile ilgilenmesinin bir diğer nedeni ise; üye ülkelerdeki yaşam koşullarının iyileştirilmesi ve yaşam kalitesinin bütün Avrupa’da ortak bir düzeye yükseltilmesidir. Kentsel ve kırsal yerleşim yerlerinde yaşam düzeyinin yükseltilmesi, sağlık önlemlerinin geliştirilmesi, bölgesel dengesizliklerin giderilmesi ancak sağlıklı ve dengeli bir çevrede mümkün olabilecektir. Ortak bir çevre politikası oluşturma zorunluluğunun bir nedeni de, çevre sorunlarının “sınır tanımama” özelliği ile ilgilidir. Ortaya çıkan bir sorunun yerel boyutu aşarak kısa sürede bölgenin, Avrupa’nın gündemi haline gelmesi birlikte hareket etme bilincinin doğmasına neden olmuştur. Ozon tabakasının incelmeye başlaması, iklim değişikliği, uluslararası suların kirliliği, yaban yaşamının korunması gibi konularda Birlik düzeyinde önlemler alınması da bu kapsamdadır.

Bu konuda verilebilecek en iyi örnek, kıyı ülkelerince sürekli kirlenilen Avrupa’nın üç yarı - kapalı denizinin(Baltık Denizi, Akdeniz ve Kuzey Deniz) içinde bulunduğu durumdur.

ÇEVRE HUKUKUNUN İLKELERİ

1)BÜTÜNLEYİCİLİK İLKESİ

Çevre korunmasının Birlik politikalarının içine entegre edilmesi ilkesi, Topluluk tarafından girişilecek faaliyetlerin temellerinden birini oluşturmaktadır. AT Anlaşması’nın 6. maddesi, çevre korunmasının gereklerinin sürdürülebilir gelişmenin teşvik edilebilmesi için diğer Topluluk politika ve aktivitelerine entegre edilmesi gereğini ortaya koymaktadır.

Malların serbest dolaşımı ve rekabet politikası Avrupa bütünleşmesinin başlangıcından itibaren bu ilkedeki en çok etkilenen iki politika alanı olmuştur. Bu ilke özellikle Beşinci Eylem Programı’nda benimsenmiştir. Bu ilke ile, diğer politikalar belirlenirken ve uygulanırken çevre korumanın gereklerinin göz önüne alınması söz konusudur.

2)YÜKSEK SEVİYEDE KORUMA İLKESİ

Bu ilke doğrultusunda, yasama yetkileri dahilinde tüm Avrupa Topluluğu kurumlarının, Topluluğun farklı bölgelerindeki çeşitli durumları da hesaba katarak yüksek seviyede çevre korumayı amaç edinmeleri gerekmektedir. Avrupa çevre politikasının en önemli ilkelerinden olan yüksek seviyede çevre koruma ilkesi ayrıca, AT Antlaşması’nın 2. maddesinde de yer almaktadır.

3)İHTİYAT İLKESİ

İhtiyat ilkesi, ilk kez Maastricht Anlaşması’na dahil edilmiştir. Çevre açısından zararlı bir sonuç ortaya çıkacağına dair kuvvetli bir şüphe varsa, çevre kirliliği oluşmadan önce önlem alınması anlamına gelmektedir.İhtiyat ilkesinde potansiyel çevre zararlarının orantısallık ilkesine dayandırılmış asgari önlemlerle giderilmesi dahi söz konusu olabilir. İhtiyat ilkesi gerçek olmayan, bilimsel belirsizliğe dayanan tehlikelerde, hatta gerekçelere dayandırılmış risk bulguları olmadan dahi uygulama bulur.

4)ÖNLEME İLKESİ

Bu ilke, Antlaşmalara Tek Senet ile eklenmiştir. Söz konusu ilke çevreyi koruma ve zararı önleme fikrine dayanmaktadır. Somut çevre tehlikeleri ortaya çıkmadan önlem alınmasını, çevresel zararların bütünü ile önlenmesini ifade etmektedir. 1.Çevre Eylem Programında bu ilkeye yer verilmiş, 3.Çevre Eylem Programı’nda da atıf yapılmıştır. Önleme ilkesinin uygulanabilmesi için, bilginin tüm karar vericiler için kullanılabilir olması, gerçek durumun karar alma süreçlerinin erken bir aşamasında değerlendirilmesi, Birlik tarafından kabul edilmiş

tedbirlerin üye ülke iç hukuklarına aktarılıp aktarılmadığının izlenmesi gereklidir.

5)KAYNAKTA ÖNLEME İLKESİ

Kaynakta önleme ilkesi, çevresel zararlara öncelikle kaynağında müdahale edilmesini, çevre kirliliğinin en dar alanda tutulmasını ve yayılmasının engellenmesinin ifade etmektedir. Birlik mevzuatı bu ilkeyi, emisyon standartlarının çevre kalite ölçütlerini aştığı su ve atık sektörüne uygulamaktadır. Örneğin atıkların kaynağına en yakın yerde yok edilmesini öngörmektedir.

6)KIRLETEN ÖDER İLKESİ

Kirleten öder ilkesi çevre hukukunun ilk ilkesidir. Bunun nedeni kirlilik örneklerinin yaygınlaşması üzerine sorumluların (kirletenlerin) üstüne gidilmesidir.

Bu ilke, çevre sorunlarının uluslar arası ölçekte yoğun olarak gündeme geldiği ve çözümler arandığı dönemde, Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü (OECD) tarafından bir çözüm yolu olarak ortaya konulmuştur. OECD 26 Mayıs 1972’de, 293. Toplantısında kabul ettiği, “Çevresel Politikaların Uluslar arası Ekonomik Yönlerine İlişkin Rehber İlkeler Konusunda Konsey Tavsiyesi “başlıklı metninde bu ilkeye ilk kez yer vermiş; daha sonraki bir tavsiyesinde de ilke’nin uygulanmasına açıklık getirmiştir. Haziran 1992’de Rio’da toplanan Dünya Zirvesi sonucunda açıklanan Rio Bildirgesi’nin “Çevre Maliyetleri” başlıklı 16.ilkesinde ve ulusal düzeylerdeki mevzuatta kabul edilmiştir. Burada, ulusal otoritelerin Kirleten Öder ilkesini dikkate alarak, çevre maliyetlerinin uluslar arası hale getirilmesine ve ekonomik araçların kullanımı geliştirmeye gayret göstermeleri gerektiği vurgulanmıştır.

Bu ilke basit gibi gözükmesine karşın, açık ve belirgin bir tanım verilemeyen, uygulamada yanlış anlaşılmalara konu olmuş bir ilkedir. Yarattığı kirliliğin bedelinin kirletene ödettirilmesi ya da kirletenin kirliliğin maliyetine katlanması şeklinde tanımlama yapabiliriz.

Kirleten sadece kirlenmenin önlenmesi ve giderilmesi masraflarını yüklenmekle kalmakta aynı zamanda kirlenmenin çevrede açtığı zararlardan da sorumlu olmaktadır. Kirletenin sorumluluğunu kusursuz sorumluluk olarak belirtebiliriz.

OECD’nin tanımındaki temel öğeler; kirletenin kirliliğin önlenmesi ve kontrolü için gerekli olan önlemlerin masraflarına katlanması, kirliliğin önlenmesi ve kontrolü için gerekli olan önlemlerin kamu otoritelerince belirlenmesi ve çevrenin kabul

edilebilir bir durumda olmasını sağlamayı hareket noktası olarak almaları olarak belirtilmektedir.

Söz konusu ilke, kirletenlere, sebep oldukları kirlilik ile mücadelenin bedelinin ödetirilmesine, onları kirliliği azaltmaya ve daha az kirleten ürün ve teknolojiler bulmaya yönelmektedir. Bu ilke, kirleticilerin uyması gereken çevre standartları belirlenerek de uygulama alanı bulabilmektedir.

ÇEVRE DEĞERLENDİRME RAPORU

Merkezi Danimarka'nın başkenti Kopenhag'da bulunan Avrupa Çevre Ajansı, 1990 yılında, üye ülke hükümetleri ve Topluluk organları yanında, kamuoyunun da çevre ile ilgili konularda doğru bilgiye düzenli olarak ulaşabilmesi amacıyla kurulmuştur. Ajans, çevrenin durumu hakkındaki bilgileri bir araya getirmekte, değerlendirmekte ve hazırladığı raporlarla aktarmakta, uygun ve etkili çevre politikaları oluşturmaları için üye ve aday ülkelere gerekli temel bilgiyi sağlamaktadır.

Ajans'ın işlevleri şu şekilde özetlenebilir: üye ülkelerle birlikte Avrupa çapında çevre konulu bir bilgi ve gözlem ağı oluşturulması / çevre ile ilgili verilerin kaydedilmesi, değerlendirilmesi ve dağıtımı/ çevreye ilişkin istatistikî verilerin Avrupa düzeyinde birbiriyle karşılaştırılabilir kılınmasının sağlanması / çevre ile ilgili gelişmelerin önceden tahmin edilmesine yönelik tekniklerin geliştirilmesi ve uygulanması alanındaki faaliyetlere ivme kazandırılması. Ajans tüzel kişiliğe sahip olup, Topluluk mevzuatı kapsamındaki bütün alanlarda araştırma ve incelemeler yaparak yıllık raporlar yayınlamaktadır. Ajans ayrıca, Topluluğun çevre politikasına dair çeşitli uygulamalar hakkında kamuoyunun bilgilendirilmesi amacıyla kitap, broşür ve bültenler yayınlamakta, internet ortamında da değerlendirmelerde bulunmaktadır. Birlik üyesi olmayan ülkelerin de Ajans'ın çalışmalarına katılımına izin verilmektedir. Türkiye, Bulgaristan ve Romanya Avrupa Çevre Ajansı'na üyedir.

Avrupa Çevre Ajansı'nın bugüne kadar gerçekleştirdiği en önemli çalışmalardan biri 'Avrupa'da Çevre: Dobris Değerlendirmesi' olmuştur. 1995 yılında yayımlanan çalışmada, yalnızca AB üyesi ülkeler değil, tüm Avrupa kıtasında çevrenin durumu çeşitli açılardan incelenerek bir durum değerlendirmesi yapılmıştır. Toplam 46 ülkede çevrenin durumu, iklim değişikliği, stratosferik ve troposferik ozon, asitleşme, kimyasallar, atıklar, biyolojik çeşitlilik, kara içi sular, deniz ve kıyı çevresi, toprak erozyonu, kentsel çevre, teknolojik ve doğal afetler olmak üzere 12 değişik açıdan incelenmiştir. 'Dobris Değerlendirmesi', 1998 yılında yenilenerek

'Avrupa'da Çevre: İkinci Değerlendirme' başlığı altında yayınlanmış ve Avrupa çevre politikaları ile ilgili yapılan çalışmalar için önemli bir referans noktası olmuştur. 'Avrupa'nın Çevre Sorunları: Üçüncü Değerlendirme Raporu' ise 'Avrupa'nın Çevre Sorunları' projesi kapsamında 2003 yılı basında yayımlanmıştır. Üçüncü Değerlendirme Raporu, çevre sorunlarına ilk iki rapordan daha bütünsel bir yaklaşımla eğilmekte ve çevre sorunlarının bölgesel politikalara entegre edilmesini sağlayarak ilgili bölgelerdeki politik gelişmeleri yansıtmaktadır. Rapor ayrıca ilk kez Orta Asya'yı ve Rusya Federasyonu'nun tamamını da kapsamak suretiyle coğrafi içerik açısından ilk iki rapordan farklılık göstermektedir. 'Üçüncü Değerlendirme Raporu'nda ortaya koyulan tespitler şu şekilde özetlenebilir:

- Ozon tabakasının delinmesine neden olan parçacıkların emisyonu ve havaya yapılan emisyonlar önemli ölçüde azaltılarak havanın kalitesi artırılmış, suya emisyon yapan kaynakların azaltılması su kalitesinin artmasını sağlamıştır.
- Doğal yaşam alanlarının korunması biyolojik çeşitliliğin de korunmasını sağlamıştır.
- Bu gelişmeler büyük ölçüde ürünlerde (petrolde bulunan kursun, sıvı yakıtlarda bulunan kükürt, otomobillerde kullanılan katalitik konvertör) ya da üretim süreçlerinde (elektrik santrallerinden yapılan emisyon, sınav ve atık fırınları) değişiklik yapmak ve önemli doğal alanları korumak gibi geleneksel yöntemlerle elde edilmiştir.
- Basta atık yönetimi olmak üzere, uygulanan çevre politikaları doğal kaynakların kullanımının azaltılması konusunda önemli bir gelişme sağlayamamış, bu alandaki iyileşmenin sosyal ve ekonomik kalkınmaya bağlı olduğu gerçeği doğrulanmıştır.
- Çevre politikalarının oluşturulup uygulanması ve teknolojik alandaki gelişmelere uyarlanması ve bu politikaların tüm Avrupa ülkelerini kapsayacak şekilde yaygınlaştırılması gerekmektedir.
- Avrupa'nın çevreyi gerektiği gibi koruyabilmesi ve sektörel entegrasyon ve sürdürülebilir kalkınma hedeflerine ulaşabilmesi için uygulanan politikalara daha bütüncü yaklaşım getirmesi gerekmektedir.
- Dünyanın çevre sorunlarının bazılarının ortaya çıkmasında sanayileşmiş Avrupa'nın büyük bir rol oynadığı belirtilmektedir. Bu nedenle küresel sürdürülebilirliğin elde edilmesinde Avrupa'nın siyasi işbirliği önemli bir rol oynayacaktır.

AB ÇEVRE POLİTİKASI'NDA TEMEL UYGULAMA ALANLARI

1. İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ

a) KYOTO PROTOKOLÜ

Kyoto Protokolü küresel ısınma ve iklim değişikliği konusunda mücadeleyi sağlamaya yönelik uluslar arası tek çerçevedir. Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi içinde 1997 yılında imzalanmıştır. Bu protokolü imzalayan ülkeler, karbon dioksit ve sera etkisine neden olan diğer beş gazın salınımını azaltmaya veya bunu yapamıyorsa salınım ticareti yoluyla haklarını arttırmaya söz vermişlerdir. Protokol, ülkelerin atmosfere saldıkları karbon miktarını 1990 yılındaki düzeylere düşürmelerini gerekli kılmaktadır. 1997'de imzalanan protokol, 2005'te yürürlüğe girebilmiştir. Çünkü, protokolün yürürlüğe girebilmesi için, onaylayan ülkelerin 1990'daki emisyonlarının (atmosfere saldıkları karbon miktarının) yeryüzündeki toplam emisyonun %55'ini bulması gerekmektedir ve bu orana ancak 8 yılın sonunda Rusya'nın katılımıyla ulaşılabilmiştir. Kyoto Protokolü şu anda yeryüzündeki 160 ülkeyi ve sera gazı salınımlarının %55'inden fazlasını kapsamaktadır. Kyoto Protokolü ile devreye girecek önlemler, pahalı yatırımlar gerektirmektedir. Sözleşmeye göre;

- Atmosfere salınan sera gazı miktarı %5'e çekilecek,
- Endüstriden, motorlu taşıtlardan, ısıtmadan kaynaklanan sera gazı miktarını azaltmaya yönelik mevzuat yeniden düzenlenecek,
- Daha az enerji ile ısınma, daha az enerji tüketen araçlarla uzun yol alma, daha az enerji tüketen teknoloji sistemlerini endüstriye yerleştirme sağlanacak, ulaşımda, çöp depolamada çevrecilik temel ilke olacak,
- Atmosfere bırakılan metan ve karbon dioksit oranının düşürülmesi için alternatif enerji kaynaklarına yönelinecek,
- Fosil yakıtlar yerine örneğin bio dizel yakıt kullanılacak,
- Çimento, demir-çelik ve kireç fabrikaları gibi yüksek enerji tüketen işletmelerde atık işlemleri yeniden düzenlenecek,
- Termik santrallerde daha az karbon çıkartan sistemler, teknolojiler devreye sokulacak,
- Güneş enerjisinin önü açılacak, nükleer enerjide karbon sıfır olduğu için dünyada bu enerji ön plana çıkarılacak,
- Fazla yakıt tüketen ve fazla karbon üreten daha fazla vergi alınacaktır

Kyoto Protokolü devletler tarafından desteklenir ve BM şemsiyesi altında küresel kurallar ile belirlenir. Devletler iki genel sınıfa ayrılmıştır: gelişmiş ülkeler, bu ülkeler Ek 1 ülkeleri olarak anılacaktır; ve gelişmekte olan ülkeler, bu ülkeler Ek 1'de yer almayan ülkeler olarak anılacaklardır. Ek 1 ülkeleri sera gazı salınımlarını azaltmayı kabul etmişlerdir. Ek2 ise Ek 1'in alt kümesidir. Ek 2 ülkeler Ek 1'de yer almayan (gelişmekte olan) ülkelerin masraflarını ödemekle yükümlüdürler. Ek 2'de yer almayan Ek 1 ülkeleri 1992'de geçiş ülkesi olarak tanımlanan ülkelerdir. Ek 1'de yer almayan ülkelerin ise sera gazı sorumlulukları yoktur ve her yıl sera gazı envanteri raporu vermelidirler. Kyoto Protokolündeki hedeflerine uymayan herhangi bir Ek 1 ülkesi bir sonraki dönem azaltma hedeflerinin %30 daha azaltılması ile cezalandırılacaktır. 2008 ile 2012 arasında, Ek 1 ülkeleri sera gazı salınımlarını 1990 yılı seviyesinden ortalama %5 aşağıya çekmek zorundadırlar. Ortalama salınım azalmasının %5 olarak belirlenmesine rağmen AB üyesi ülkelerin salınım hedefleri %8 azaltma ile İzlanda tarafından hedeflenen %10 artırıma kadar değişmektedir. Bu azaltma hedefleri 2013 yılına kadar belirlenmiştir. Kyoto Protokolü, Ek 1 ülkelerinin sera gazı salınımı hedeflerine ulaşmak için başka ülkelere salınım azalması satın alabilmeleri esnekliğine imkân tanımıştır. Bu, çeşitli borsalardan (AB Salınım Ticaret Borsası gibi) veya Ek 1'de yer almayan ülkelerin salınımlarını azaltan Temiz Gelişim Tekniği (TGT) projeleri ile veya diğer Ek 1 ülkelerinden satın alınabilir. Sadece TGT Yönetim Kurulu tarafından onaylanmış Onaylı Salınım Azaltımları (OSA) alınıp satılabilir. BM çatısı altında, Kyoto Protokolü Bonn merkezli Temiz Gelişim Tekniği Yönetim Kurulu'nu Ek 1'de yer almayan ülkelere gerçekleştirilen TGT projelerini değerlendirip onaylaması için kurmuştur. Bu projeler onaylandıktan sonra OSA verilir. AB'deki 12 bin fabrika ve santral, Birlikteki toplam CO2 salınımının %50'sini salgılamaktadır. Sera gazı emisyon ticareti sistemi ile AB, karbondioksit salınımını azaltan endüstrileri desteklemeyi, azaltmayanları ise cezalandırmayı hedeflemektedir.

2) ATIK YÖNETİMİ

Birlik sınırlarında her yıl yaklaşık 2 milyar ton atık ortaya çıkmaktadır. Bunun 40 milyondan fazlasını çevreye zararlı olarak nitelendirilen atıklar oluşturmaktadır. Atıkların çevreye verdiği zararın yanı sıra insan sağlığı üzerindeki olumsuz etkisi de yadsınmaz. Atık yönetimi konusunda Topluluk programı üç başlık içermektedir:

1)Ürün tasarımlarının geliştirilerek atıkların üretim aşamasında azaltılması

2)Geri dönüşüm ve atıkların yeniden kullanılması

3)Atıkların yakılarak yaratılan kirliliğin azaltılması
Topluluk, atıkların yönetimi konusunda sorumluluğu üreticiye yükleme taraftarıdır. Özellikle elektrik ve elektronik alet kullanımı ile oluşan atıklar ve bu ekipmanlarda bazı tehlikeli maddelerin kullanımı ile ilgili kurallar oluşturuluyor. Ayrıca denizlere petrol atıklarının boşaltılması ve doğal gaz platformları da tartışılmaktadır. Uluslar arası OSPAR Konvansiyonu gibi konferanslarda AB denize atık boşaltımının yasaklanmasını ve şimdiye kadar yapılmış tesislerin kaldırılmasının da üretici tarafından üstlenilmesini istiyor. AB bunun yanı sıra paketleme atıkları, piller ve mineral yağ atıkları ile ilgili de yeni kurallar koymaktadır.

AB, yaklaşık 100 ülkenin imzaladığı BASEL Konvansiyonu üyesidir. Bunun bir parçası olarak tehlikeli atıkların OECD ülkeleri ve Liechtenstein ile ticaretini yasaklayan bir değişiklik yapılmıştır.

3)SU KİRLİLİĞİ

Su yüzyıllar boyu medeniyetler için çok önemli bir doğal kaynak olmuştur. Teknolojinin ilerlemesi ile sudan faydalanma şekil ve oranlarının artması, su kaynaklarının içme, kullanma, sulama, kullanma suyu enerji üretimi gibi pek çok amaç için geliştirilebilmesi, ülkelerin ekonomik kalkınmasında suyun vazgeçilmez bir yer edinmesinde önemli rol oynamıştır. Teknolojinin ilerlemesi, sanayileşmenin artması, şehirleşmenin artması su kirliliğini de beraberinde getirmiştir. Bu kirliliğin giderek önemli bir boyuta ulaşması ülkeleri bununla ilgili ciddi önlemler almaya itmiştir, birçok mevzuat çıkarılmasına neden olmuştur. En önemlisi 23 Ekim 2000 tarihli 2000/60/AT sayılı Su Çerçeve Direktifi (WFD)'dir. Direktifin yürürlüğe girmesinden sonra 2007 yılında düzenlenen ilk su konferansı ile ilk uygulama raporu ve Avrupa için Su Bilgi Sistemi-WISE açıklanmıştır.

AB üyelerinin büyük çoğunluğu su kaynaklarının neredeyse %100'ünü kullanıma sunmuş, AB için amaç bu kaynakların kirliliğinin önlenmesi olmuştur. Bu amaçla çıkarılan Su Çerçeve Direktifi, AB'nin su yönetimi politikasını ortaya koymaktadır. Birlik, tüm yerüstü ve kıyı sularının organik kirlilikten tamamen arındırılmasını hedeflemektedir.

AB'nin su politikasının tarihi gelişimi 3 döneme ayrılabilir:

1.dönem: 1979-1980 yıllarını kapsamakta olan bu dönemin ana teması halk sağlığıdır. İçme suyu kalitesi, yüzme suyu kalitesi ile su üretim alanlarındaki

su kalitesi ile ilgili düzenlemeler içermektedir.

2.dönem: 1990'lı yıllarda kirliliğin azaltılması amaçlanmıştır. Ayrıca kentsel atık su arıtma nitrat direktifleri kabul edilmiştir.

3.dönem: 2000'li yıllar ve sonrası için ana tema "bütünleşik yönetim ve sürdürülebilir kullanım" yasal düzenleme ise Su Çerçeve Direktifi ve bu temel direktifle içme ve yüzme suyu direktiflerinin entegrasyonu olarak karşımıza çıkıyor.

Daha önceki direktiflerin aksine tüm su kaynaklarını kapsayan Su Çerçeve Direktifi, su kaynaklarının korunmasında bütünleşik yaklaşım getirmekte, kaynak ıslahı ve sürdürülebilir kullanım olanağı sağlamakta ve şüphesiz geniş ve uzun vadeli etkilere sahip olması beklenmektedir.

Su Çerçeve Direktifi'nin amacı iç yüzeysel suların, geçiş sularının, kıyı sularının ve yer altı sularının korunmasıdır. Bu sebeple birçok planlama, kurumsal gereklilik, prensip getirmiştir.

Bunun yanı sıra, Avrupa Birliği deniz çevreciliği ile ilgili birçok uluslararası Konvansiyona üyedir: OSPAR Konvansiyonu, Akdeniz'in korunmasıyla ilgili Barselona Konvansiyonu, Kuzeydoğu Atlantik denizinin korunmasıyla ilgili Paris Konvansiyonu, sınır ötesi denizler ve uluslararası göllerle ilgili Helsinki Konvansiyonu, Tuna nehrinin korunması için İşbirliği Konvansiyonu Ren'in korunması için Konvansiyon vs. AB, ilk defa 2009-2015 yılları için nehir havzası yönetimi planları hazırlamıştır. Bu planlara ilişkin direktif, her ne kadar hala tam olarak tüm üye ülkelerde uygulanmasa da AB'deki tüm nehir havzalarında 22 Aralık 2009 tarihinden itibaren geçerli olmaya başlamıştır.

4)HAVA KİRLİLİĞİ

Havanın kirlenmesinin engellenmesi yalnızca katı kirliliklerin hava ile temasının önlenmesinin yanında ulaşım, turizm, arazi imarı, enerji gibi alanlarda da önlem alınmasını gerekli kılmaktadır. Bu sebeple AB hava kirliliği maruziyetini azaltmak için birçok önlem almaktadır; gerek mevzuat, gerek ulusal ve bölgesel makamlar aracılığı ile, gerek kurumlarla işbirliği yaparak bunu gerçekleştirmektedir. AB politikaları bu maruziyeti emisyonları azaltarak, kalite için sınır ve hedef belirleyerek gerçekleştirmeyi hedeflemektedir. Ozon tabakasının aşınması sorunu, asitleşmenin ve yer düzeyindeki ozon ile diğer kirlleticilerin kontrolü ve iklim değişiklikleri ile küresel ısınma, Birliğin, havanın korunmasına dair baslıca uğraş alanlarını oluşturmaktadır.

Her bir sorun, toplumun ve endüstrinin farklı kesimlerinden etkilenmekte olup, kendine özgü çözümler gerektirmektedir. Ozon tabakasının aşınması konusunda Birlik, Birleşmiş

Milletler Çevre Programı'nın onay ve desteği ile 120'den fazla ülke tarafından kabul edilmiş olan bir çerçeve içinde hareket etmektedir. Ozon tabakasına zarar veren kloroflorokarbonların ve halonların aşama aşama devreden çıkarılması hedefine 1996 yılında ulaşılmıştır. Hidrokloroflorokarbonların (HCFC) ise 2004 yılına kadar %35 oranında azaltılması hedeflenmekte, 2030 yılında ise tamamen yasaklanması öngörülmektedir. Birlik ayrıca, BM Uzun Vadeli Sınır ötesi Hava Kirliliği Hakkındaki Avrupa Sözleşmesi için Ekonomi Komisyonu kararınca sülfür dioksit (SO2) miktarını %70, nitrojen oksit (NOX) oranını da %30 oranında azaltmıştır. Karbondioksit (CO2), metan ve azot oksit emisyonlarında ise 2005 yılına kadar %7.5, 2010 yılına kadar da %15 azaltma yapılması amaçlanmaktadır. Emisyonları azaltmanın en geçerli yollarından biri enerji tüketimini azaltmaktır. AB, petrol ve motorlu taşıt endüstrileri nezdinde yakıt tüketiminin azaltılması ve hava kalitesinin artan trafiğe rağmen iyileşmesini sağlayacak, düşük maliyetli emisyon limitleri ve yakıt kalitesi standartları getirilmesi yönünde politika geliştirmektedir.

Ulaştırma söz konusu olduğunda strateji:

•Kirliliği artıran emisyonların azaltılması (katalitik konverter, yol değeri testleri vs)
•Özel taşıtların benzin tüketiminin azaltılması (üretici firmalarla işbirliği yaparak)
•Temiz araçların teşvik edilmesini (vergi indirimleri) içeriyor.

Hava kirliliğinin önlenmesiyle ilgili global strateji Mayıs 2001'de uygulanmaya başladı ve bununla beraber birçok yönerge yürürlüğe girdi. Temel hedef havadaki ozon konsantrasyonunun azaltılması, diğer atmosfer kirleticileri için ulusal tavan değerlerinin belirlenmesi ve büyük çaplı sanayi tesislerindeki kirlilik emisyonunun sınırlandırılmasıdır. Bu çerçevede AB, petrol ve motorlu taşıt endüstrilerine yönelik, yakıt tüketiminin azaltılması ve hava kalitesinin artan trafiğe rağmen iyileşmesini sağlayacak, düşük maliyetli emisyon limitleri ve yakıt kalitesi standartları getirilmesi yönünde politikalar geliştiriyor.

5)GÜRÜLTÜ KİRLİLİĞİ

Gürültü, daha fazla büyük şehirlerde karşımıza çıkan bir çevre problemidir, şehirlerde ve kasabada yaşayan insanlar daha fazla etkilenmektedir. Avrupa Birliği'nin stratejisi; motosiklet, uçak, çim

biçme makinesi, bina dışında kullanılan makineler gibi gürültü kaynaklarında izin verilebilecek en yüksek gürültü seviyesini belirlemek şeklindedir. 1996 tarihli Yeşil Kitapçık'ta bu stratejinin gürültü emisyonunun kaynağında azaltılması ve gürültüyle mücadelede Topluluk Programlarına uygunluğun geliştirilmesi öngörüldü. 2000 tarihli Topluluk Yönergesi de gürültü atmosferi yönetimini ve denetimini içermektedir.

6)YAŞAMIN KORUNMASI

AB, 2001 Sürdürülebilir Kalkınma Stratejisinden, 2010 yılına kadar biyolojik çeşitlilik kaybının durdurulması ile habitat ve doğal sistemlerin onarılması hedefini benimsemiştir. Avrupa Komisyonu'nun 2006 Biyolojik Çeşitlilik İletişimi ana politika çerçevesini sunmaktadır. 2010 hedefine son derece gerekli bir ivme kazandırmakta, AB kurumları ve üye devletlerin sorumluluklarını vurgulamakta ve somut tedbirler öneren iddialı bir politika yaklaşımı ve Eylem Planı ortaya koymaktadır. AB doğayı koruma politikası iki ana mevzuat bölümüne dayanmaktadır:

- Bunlar Kuş Direktifi ve
- Habitat Direktifi şeklindedir.

Her iki direktif de Avrupa için özel önemi olan türler ve habitatları korumak üzere Avrupa Birliği'ne yayılan doğal rezervlerin ağı olan Natura 2000 ağı için temel oluşturmaktadır. AB doğayı koruma politikası özel bir mali araç olan LIFE-Doğa fonundan faydalanmaktadır.

Biyolojik çeşitliliğin kaybı esasen sektörel faaliyetlerden kaynaklanmaktadır. 1998 Avrupa Topluluğu Biyolojik Çeşitlilik Stratejisi bilhassa biyolojik çeşitlilikle ilgili hususların sektörel politikalarla bütünleştirilmesine odaklanmakta olup, buna doğal kaynaklar, tarım ve balıkçılığın korunması, bölgesel politikalar ve mekansal planlama, ormanlar, enerji ve ulaşım, turizm, kalkınma ve ekonomik işbirliği dahildir.

AB düzeyinde biyolojik çeşitlilik için önem arz eden diğer politikalar arasında şunlar bulunmaktadır:

- 2002 yılında kabul edilen ve biyolojik çeşitliliğin korunmasının ele alınması gereken dört husustan biri olduğu, AB Altıncı Çevre Eylem Programı 'Bizim Geleceğimiz, bizim seçimimiz'.

- Biyolojik çeşitlilik kaybının durdurulmasına yönelik, pek çoğu biyolojik çeşitlilikle ilgili hususların sektörel bütünleştirilmesiyle ilgili 18 öncelikli hedef sunan 2004 tarihli 'Malahide'den Mesaj'

Pan-Avrupa düzeyindeki ve küresel biyolojik çeşitlilik politikaları

• 1992 yılında, BM Biyolojik Çeşitlilik Sözleşmesi (CBD) uluslararası topluluğun biyolojik çeşitlilik kaybıyla mücadele konusundaki adanmışlığını ortaya koymuştur. Buna karşılık, Birleşmiş Milletler Avrupa Ekonomik Komisyonu'nda yer alan ülkeler tarafından Pan-Avrupa Biyolojik Çeşitlilik ve Peyzaj Çeşitliliği Stratejisi onaylanmıştır. Bakanlığın 'Avrupa için Çevre' sürecine dahil bulunan bu strateji, biyolojik çeşitlilik kaybıyla mücadele hakkında Pan-Avrupa işbirliği için yegane platformu sunmaktadır.

• 2002 yılında, CBD ve Johannesburg Sürdürülebilir Kalkınma Zirvesinde, mevcut biyolojik çeşitlilik kaybının hızını 2010 yılına kadar önemli oranda azaltmak üzere bir 2010 küresel hedefi kabul edilmiştir. 2010. 2003 yılında, Pan-Avrupa çevre bakanları Biyolojik Çeşitliliğe dair Kiev İlke Kararında biyolojik çeşitlilik kaybını 2010'a kadar durdurmaya karar vermiştir.

• CBDbiyolojikçeşitlilikplanlaması için ulusal düzeyde bir yükümlülük getirmektedir. Ülkeler Sözleşmenin hedeflerinin nasıl gerçekleştirilmesi gerektiğini yansıtan ulusal stratejiler geliştirmeli ve buna bağlı eylem planları bu hedeflere ulaşmak için atılması gereken adımları belirlemelidir.

7)ORMANLARIN KORUNMASI

Doğal yaşamın ve biyolojik çeşitliliğin korunması ormanların korunmasını da kapsamaktadır. Çevre korunmasındaki önemi diğer konularla doğrudan bağlantılı olmasından kaynaklanmaktadır. Ormanlar yok olma tehlikesi altında olan türlere yaşam alanı sağlayan, birçok ülke için hammadde ve uluslar arası ticaret kaynağı olmanın yanı sıra sera gazı CO2 için hayati önemde bir temizlik küresel bir temizlik aracıdır. Birlik 1992 yılından bu yana geliştirmiş olduğu orman stratejisi ile başta Ortak Tarım Politikası olmak üzere Birlik politikalarını ormanların iyileştirilmesi amacı ile reforma tabi tutmuştur. 1995 yılında Avrupa Parlamentosu tarafından yayımlanan, ormanlara ilişkin ilk rapor olan Thomas Raporu, AB'de ormanların korunmasına ilişkin tavsiyeleri sıralamaktadır. Daha sonra 1998 yılında Komisyon ormanlara ilişkin ilk tebliğini yayımlamıştır. AB Konseyi de Ormancılık Stratejisi'ne ilişkin bir önerge kabul etmiştir. 15 Haziran 2006'da ilk AB Orman Eylem Planı kabul edilmiştir. 2010'da Komisyon, ormanların korunmasına ve bilgilendirmeye ilişkin bir Yeşil Kitap kabul etmiştir.

8)RADYASYONDAN KORUNMA

Topluluk Radyasyondan Korunma Politikası, radyasyon veya radyoaktif maddelerin kullanıldığı işlemlerden, örneğin nükleer yakıt çeviriminin

yanı sıra tıbbi ve endüstriyel uygulamalardan kaynaklanan iyonize edici radyasyonun doğurduğu tehlikelere maruz kalmış çalışanların ve halkın korunmasını amaçlamaktadır. Topluluğun radyasyondan korunma alanına su öğeler girmektedir: kamunun maruz kalması, meslek gereği maruz kalma, tıbbi nedenlerle maruz kalma, doğal radyasyon, çevresel denetim ve değerlendirme, acil durumlara hazırlık ve müdahale, eğitim, bilgilendirme ve hazırlama. AB'de nükleer güvenlik ve radyasyondan korunma konularına ilişkin esas yasal zemini Avrupa Atom Enerjisi Topluluğu Antlaşması (EURATOM) oluşturmaktadır. Antlaşma dahilindeki çerçeve direktif, 'Temel Güvenlik Standartları' direktifidir. Söz konusu direktif yapay radyasyon kaynakları dahil, doğrulanmış işlemler için sağlık ve güvenlik kurallarını tarif etmektedir. Bu kurallar ve işlemler uygulayıcı ülkede açıklanmalı ve bunlara dair yetkili kurumlardan izin alınmalıdır. Temel standartlara uyulmasının sağlanması için gerekli önlemlerin alınması üye ülkelerin sorumluluğundadır.

9)KİMYASALLAR

Topluluğun kimyasallar konusundaki eylemlerinin hedefi, kimyasalların topluluk içinde kolay gezinmesini sağlamak ve insan, hayvan sağlığını korurken çevre korunmasını da sağlamaktır. Temel

ilke olarak Avrupa kimya sanayinin rekabet edilebilirliği ile çevre ve insan sağlığı arasında bir denge kurulmasıdır. Topluluğun bu kimyasallar konusunda iki önceliği vardır. Bunlar; tehlikeli maddelerin piyasaya sürülüşü ve kullanımında, asbest ve kansere yol açan diğer maddelerin yasaklanması ve nikel, benzen gibi maddelerin de kullanımına sınır getirmek ve diğer tehlikeli maddelerin sınırlandırılması, paketlenmesi, etiketlenmesidir. Bu konu ile ilgili AB Kimyasallar Politikası Stratejisi hakkında Niyet Bildirisi'ni kabul etmiştir. Temel hedef; iç piyasanın verimli çalışmasını sağlarken kimya sanayinde rekabeti teşvik etmek, bunun yanında çevre sağlığı ve korunması için gerekli önlemlerin alınmasıdır.

10)ENDÜSTRİYEL KİRLİLİK VE RİSK KONTROLÜ

1980'li yıllardan önce bu konuda AB mevzuatı bulunmuyordu. Endüstriyel kirlilik ve risk yönetimi ile ilgili direktif ve düzenlemeler üç ana başlık altında toplanmaktadır. Endüstriyel kirlilik kontrolü, büyük kazalara ilişkin önleme ve çevresel denetim ve eko etiketlemedir.

İlk olarak hava ve suya verilen emisyonlar ve atıkların kontrol altında olması için teşebbüslerin izin alması şartını ortaya koyan direktiflerdir.

Bunlar; 24 Eylül 1996 tarihli Entegre Kirlilik Önleme ve Kontrolü ile ilgili Konsey Direktifi (IPPC-96/61/EEC), 11 Mart 1999 tarihli Bazı Sanayi Tesislerinde Organik Solventlerin Kullanımı Sonucu Ortaya Çıkan Uçucu Organik Bileşik Emisyonlarının Azaltılması Hakkında Konsey Direktif'i (1999/13/EC), 24 Kasım 1988 tarihli Büyük Yakma Tesislerinden Çıkan Emisyonlara İlişkin Direktif (88-609/EEC) ve EKÖK Direktif'inin 2008'de uygulanmaya başlanması ile yürürlükten kalkacak Endüstriyel Tesislerden kaynaklanan Hava Kirliliği'ne ilişkin çerçeve direktif (84/360/EEC) yer almaktadır.

İkinci alan adını büyük kaza sonucu havaya toksit gazların yayılması ile büyük tehlikenin yaşandığı İtalya'daki bir şehirden alan 96/82/EC Seveso direktifidir. Bu direktif endüstriyel tesislerin büyük kazalarının kontrolünü sağlayacak ve etkisini azaltacak tanımları içermektedir.

Üçüncü alan ise Çevre Yönetimi ve Denetimi Programı (Eco-Management and Audit Scheme- EMAS -1836/93/EEC) ve eko etiketleme hakkındaki direktifdir (880/92/EEC). EMAS düzenlemesi çevre yönetim sistemleri ve iç denetim programlarının oluşumuna endüstriyel tesislerin gönüllü katılımlarını desteklemektedir. Eko etiket düzenlemesi ürünlerin kullanımını, pazarlanmasını, üretimini ve dizaynını kalitesini arttırmaya

ve tüm ürün taşım döngüsü içindeki çevresel etkileri azaltmaya yönelik olarak eko etiket ödül planı oluşturmuştur. Eko etiket ürünün çevresel etkileri hakkında tüketiciye bilgi vermektedir.

ULAŞIM POLİTİKALARININ ÇEVREYE ETKİSİ

Ulaşım çevre koşullarının belirlenmesinde önemli bir etkiye sahiptir. Etki bakımından kentsel, yerel, küresel olarak gruplama yapabiliriz. Birçok gelişmiş ülke ulaşım kaynaklı zararlı etkileri ortadan kaldırmak adına düzenlemeler yapmakta, politikalar benimsemektedir. Ulaşım politikasına ilişkin bildiri de açıklamalar örneklerle yapılmakta, bir bütün halinde bu politikalar uygulanırsa çevresel etkilerin küresel, bölgesel ve yerel etkilerinin azalacağı kanıtlanmaktadır.

1. Ulaşımın Çevre Kalitesine Etkileri Ulaşım, yarattığı ekonomik etkilere karşın çevre kalitesini olumsuz yönde etkilemektedir. Bu etkileri üçe ayırmak mümkündür: küresel, kentsel ve yerel. Öncelikle, ulaşım yarattığı sera gazı ile küresel bir tehdit oluşturmaktadır. Gerek kentler arası, gerekse kent içi ulaşım etkinliklerinin ürettiği kirlilik bulunduğu çevre ile sınırlı kalmayıp bütün insanlığı etkilemektedir. Ulaşım sektörü toplam dünya enerjisinin %25'ini, toplam petrol üretiminin yarısını kullanmaktadır.

(Gorham, 2002). Bu da, ulaşımın dünyadaki sera gazı üretiminin yaklaşık %25'inin kaynağı olmasına neden olmaktadır. Bugünkü haliyle ulaşım, elektrik üretiminden sonra, dünyadaki en büyük sera gazı kaynağıdır (EPA, 2006). Gemiler ve uçaklara yönelik emisyon standartları, ilgili BM örgütleri (Uluslararası Denizcilik Örgütü ve Uluslararası Sivil Havacılık Örgütü) ve ulaşım dışındaki başka sektörleri de ele alan Uzun Menzilli Sınırlar ötesi Hava Kirliliği Sözleşmesi de dahil, uluslararası sözleşmelerle ele alınmaktadır. Uluslararası İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi'nin parçası olan Kyoto Protokolü, (uluslararası hava ve deniz taşımacılığı dışında) ulaşımdan kaynaklanan emisyonlar da dahil olmak üzere, sera gazı emisyonlarını düzenlemektedir.

Kentsel ve/veya bölgesel ölçekte, bugünkü yapısına müdahale edilmezse, ulaşım, fiziksel çevreyi onarılmaz biçimde bozan en önemli etkenlerden biri konumundadır. Artan taşıt trafiği talebini karşılamak için bilinçsizce yapılan yeni yollar, yol genişletmeleri, katlı kavşaklar ve tüneller gibi ulaşım yapıları kentlerin ve bunları çevreleyen kırsal alanların giderek betonlaşmasına ve kültürel mirasımız sayılabilecek binaların ve kentsel dokunun yitirilmesine yol açmaktadır.

Yerel yani semt ve kent merkezi ölçeğinde ise, yayalar yerine otomobillere öncelik veren uygulamalar sadece fiziksel çevreyi değil, toplumun sosyal ve kültürel iletişimini, trafik kazaları yoluyla can güvenliğini ve solunan kirli hava nedeniyle insan sağlığını da olumsuz yönde etkilemektedir.

Ulaşım, diğer sektörlerin yaşaması için bir önkoşul olduğuna ve her zaman varolacağına göre, yarattığı olumsuzlukları sifıra indirme olanağı yoktur. Ancak, bunları azaltmak için uluslararası, ulusal ve kentsel ölçekte uygulanabilecek ve çok da etkili olabilecek stratejiler bulunmaktadır. Taşıt teknolojilerinde yapılmakta olan ve yapılacak iyileştirmeler, araçların bakımlarının düzenli yapılması, filo yaşının genç tutulması gibi teknik önlemler ulaşımın çevresel zararlarını azaltmakta

kuşkusuz yararlı olmaktadır. Ancak, bunların yarattığı iyileştirme sınırlı olabilmektedir. Buna karşılık, anılan zararlı etkilerin büyük oranda ulaşımdaki mevcut çarpık yapıdan kaynaklandığı da bir gerçektir. Ulaşımın yapısını düzelterek bu olumsuzlukları çarpıcı bir oranda azaltma olanağı vardır. Nitekim, birçok gelişmiş ülke bu yönde politikalar benimsemiş olup uzun yıllardır uygulamaktadırlar. Yazının geri kalan bölümlerinde söz konusu ulaşım politikaları, bunların ortaya çıkış nedenleri ve uygulama örnekleri açıklanmaktadır. Bunların bir bütün olarak uygulanmaları halinde ulaşımın çevresel olumsuz etkileri hem küresel, hem kentsel, hem de yerel ölçekte azalabilmektedir.

Motorlu taşıtların çevreye yönelik olumsuz etkileri sera gazları ile sınırlı değildir. Bu taşıtlar yakın çevrelerini de CO2 dışı gazlarla kirleterek insan sağlığına zarar vermektedir. Bu kirleticilerin başlıcaları CO (karbon monoksit), NO, NO2, NOx gibi nitrojen oksitler, PM10 (toz, kir, duman gibi tanecikler), SO2 (sülfür dioksit) ve benzen'dir. Kokusuz, renksiz ve öldürücü bir gaz olan karbon monoksitin kentlerdeki üretiminin %85-95'i motorlu taşıtlar, bunun %90'ı da otomobiller tarafından yaratılmaktadır. Kentlerin üzerinde gözlenen kızıl kahve duman genellikle nitrojen dioksittir. Almanya'da yapılan bir araştırmada, motorlu taşıtlar içinde otomobillerin payının nitrojen oksitler üretiminde %65 ve PM10 üretiminde %60 olduğu ortaya konulmuştur (Kühlwein ve Friedrich, 2005)

Son 20-30 yılda dünyanın çeşitli ülkelerinde, gerek ulusal gerekse kentsel düzeyde pek çok uygulama yapılmıştır. OECD, Avrupa Konseyi, Avrupa Birliği gibi uluslararası kuruluşların tümünün son yıllardaki belgeleri bu anlayışı yansıtan ilke ve kararlar ile doludur.

Ulaşım konusunda en önemli hedef; daha temiz bir çevre olarak karşımıza çıkıyor. Küresel boyuttan yerel boyuta kadar, insanların geleceği sürdürülebilir bir çevreye, çevrenin geleceği de ulaşımda yapılacak iyileştirmelere bağlıdır.

İŞ GÜVENCESİ

İşverenin iş sözleşmesini geçersiz şekilde feshetmesi ve bunun işçi üzerindeki olumsuz sonuçları İş Hukuku'nun en önemli sorunlarından biridir. Bu nedenle işçinin feshe karşı korunması ve iş ilişkisine süreklilik kazandırmak bunu yaparken de işletmenin varlığını korumak için kurallar getirilmiştir. Böylece hem iş sözleşmesinin keyfi olarak sona erdirilmesi önlenmeye çalışılmış hem de işten çıkarma sonucu meydana çıkabilecek zararları telafi edici önlemler alınmıştır.

Stj. Avukat

NAZAN AKIN

“İş güvencesinin getirilmesinde amaç, fesih hakkının kötüye kullanılmasının engellenmesi suretiyle, iş sözleşmesinin sürekliliğini sağlamak, böylece işçinin ekonomik ve sosyal hayatında meydana gelebilecek olumsuzlukları da ortadan kaldırmaktır.”

İş Kanunu'nda, işe iade konusunda açılacak dava ve verilecek kararlarla ilgili kurallar özel olarak düzenlenmiştir. İş Kanunu'nun düzenlemesine göre, işçi, fesih bildiriminde sebep gösterilmediği veya gösterilen sebebin geçerli olmadığını iddia ederek iş mahkemesinde dava açabilir. Bu hususta işçinin iş güvencesi kapsamında olup olmadığı konusu önem arz etmektedir.

1.İŞ GÜVENCESİ KAVRAMI
İş güvencesi kavramı, çalışma hayatımızın gündemine 1992 yılının başında girmiş ve o günden bu yana koalisyon hükümetinde yer alan Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanları tarafından tekrar tekrar gündeme taşınmıştır. Hatta iş sözleşmesiyle çalışan işçiye iş güvencesi sağlama ve keyfi işçi çıkarmayı önleme gereğiyle ortaya çıkan iş güvencesi, özellikle 1994 yılında meydana gelen ekonomik kriz sırasında iyice ön plana çıkmıştır .1

1.1.İş Güvencesinin Anlamı
İş güvencesi, çalışmakta olan işçinin geçerli bir neden olmaksızın veya nedensiz olarak, işten çıkarılmasına karşı yasal düzenlemelerle korunmasıdır. İşverenin fesih hakkını sınırlayan, feshi zorlaştırarak keyfiliği ortadan kaldırmaya çalışan, iş sözleşmesinin herhangi yeterli ve haklı bir neden olmaksızın sona erdirilmesine engel olan, geçersiz feshi baştan itibaren hükümsüz kılan bir önlemdir.

Bu sayede işçiyi koruyarak, işçinin iş ilişkisinin devamını sağlayan ve dolayısıyla hem işçinin hem de ailesinin tek geçim kaynağı olan ücretin de sona ermesine engel olan bir düzenleme olarak karşımıza çıkmaktadır gelmez. İş güvencesi kurallarına aykırı olarak yapılan feshin en önemli yaptırımı da işe iadedir. İş güvencesinin getirilmesinde amaç, fesih hakkının kötüye kullanılmasının engellenmesi suretiyle, iş sözleşmesinin sürekliliğini sağlamak, böylece işçinin ekonomik ve sosyal hayatında meydana gelebilecek olumsuzlukları da ortadan kaldırmaktır.2

1.2.158 Sayılı ILO Sözleşmesi ve Türk İş Hukukuna Etkisi
İşçinin feshe karşı korunmasının uluslararası hukuktaki dayanağı, Uluslararası Çalışma Örgütü'nün 22 Haziran 1982 tarihli ve 158 sayılı sözleşmesidir. 158 sayılı sözleşme iş ilişkisinin sona erdirilmesinde geçerli bir nedenin varlığını aramaktadır. Buna göre, geçerli neden, işçinin kapasitesine ve işin yürütümüne veya işin gereklerine dayalı olabilecek veya ekonomik, teknolojik, yapısal ve benzer nedenlerden kaynaklanabilecektir. Ancak bu durumlarda iş ilişkisine son verilebilecektir. 158 sayılı sözleşmede ana başlıkları belirtilen geçerli fesih nedenleri dışındaki bir nedenle, belirsiz süreli iş sözleşmesinin feshi mümkün değildir. Geçerli nedenle ilgili kararı da ulusal hukuk tarafından kabul edilen usule göre mahkeme, hakem veya benzeri bir ilgili merci verecektir.

158 sayılı sözleşme ülkemizde her ne kadar 1994 yılında onaylanmış olsa da, iş hukukumuzu sözleşmeyle uyumlu hale getirme doğrultusunda ilk adım 4773 sayılı Kanun'la 15 Mart 2003'de atılmıştır. Ardından 4857 sayılı İş Kanunu ile de halen yetersiz olsa da ikinci bir adım atılmıştır. Örneğin iş güvencesi kurumu sadece İş Kanununa tabi işçiler ve Basın İş Kanununa tabi gazeteciler için uygulama alanı bulmaktadır. Bu kanunlar dışında örneğin Deniz İş Kanunu'na tabi işçi iş güvencesinden faydalanmamaktadır. Bu da 158 sayılı sözleşme ile bağdaşmamaktadır. Ancak, şu da unutulmamalıdır ki, ILO Sözleşmeleri uluslararası alanda olduğu gibi Türkiye'de de, sözleşme onaylanmadan önce ve özellikle sözleşme onaylanırken ve onaylandıktan sonra etkilerini doğurmuştur. 3

1.3.İş Güvencesinden Yararlanma Şartları

Feshin geçerli sebebe dayandırılması başlığı ile düzenlenen İş K. 18. maddesinin birinci fıkrasında; Otuz veya daha fazla işçi çalıştıran işyerlerinde en az altı aylık kıdemi olan işçinin belirsiz süreli iş sözleşmesini fesheden işveren, işçinin yeterliliğinden veya davranışlarından ya da işletmenin, işyerinin veya işin gereklerinden kaynaklanan geçerli bir sebebe dayanmak zorundadır.” hükmü yer almıştır.

1.3.1.İş Kanununa Tabi Olarak Çalışma

İş güvencesi hükümlerinden yararlanmanın en önemli şartı 4857 Sayılı İş Kanunu'na tabi olarak çalışmaktır. Ayrıca, İş K. 116. maddesiyle, 5953 sayılı Basın Mesleğinde Çalışanlarla Çalıştıranlar Arasındaki Münasebetlerin Tanzimi Hakkında Kanunda yapılan değişikliklerle gazetecilerin de iş güvencesi hükümlerinden yararlanması sağlanmıştır. 4857 sayılı İş K. md. 4 hükmünde ise İş Kanununun uygulanmayacağı, dolayısıyla iş güvencesi hükümlerinin uygulanmayacağı işler sayılmak suretiyle belirlenmiştir. Başka bir ifadeyle çalışanların bir kısmı iş kanununa tabi olmadığı için iş güvencesi kapsamı dışında bırakılmışlardır. 158 Sayılı ILO Sözleşmesi'nin 2/1 maddesi Bu sözleşme tüm ekonomik faaliyet alanlarına ve hizmet sözleşmesi ile istihdam olunanlara uygulanır. demek suretiyle işçi statüsünde olan çalışanların, çalıştıkları alan ne olursa olsun sözleşmenin getirdiği koruyucu hükümlerden yararlanacağını kabul etmiştir. Ancak iş güvencesine yönelik düzenlemelerin İş Kanunu paralelinde Deniz İş Kanunu ve Borçlar Kanunu kapsamındaki işçiler hakkında da yapılmasının, 158 sayılı ILO Sözleşmesinin gereği olduğu düşüncesine uygun bir düzenleme henüz yapılamamıştır . 4

İş güvencesi sisteminin 4857 sayılı İş Kanunu (ve Basın İş Kanunu) çerçevesinde ele alınarak düzenlenmiş olması, bu yasaların kapsamında olmayan işçilerin iş güvencesinden yararlanamamalarına yol açtığından, böyle bir çözüm tarzını isabetli görülmemektedir .5

1.3.2.Belirsiz Süreli İş Sözleşmesiyle Çalışma
İş güvencesinden yararlanmanın bir başka şartı belirsiz süreli iş sözleşmesiyle çalışmaktır. Kanunun açık hükmü gereği belirli süreli iş sözleşmesiyle çalışanların iş güvencesi hükümlerinden faydalanması mümkün değildir.

4857 sayılı İş K. 11/2. f. belirli süreli iş sözleşmesi yapılması için objektif nedenin varlığını aramaktadır. Bu objektif nedenler işin belirli süreli olması, belli bir işin tamamlanması veya belirli bir olgunun ortaya çıkması olabilir. İşin belirli süreli olması, niteliği gereği işin ne zaman sona ereceğinin bilinmesi veya bilinebilir olmasıdır. Başlanmış veya yarım kalmış bir işin tamamlanması yanında, kısa süreli fuar veya festival tamamlanmaya kadar çalışma olabilir. Belirli bir olgunun ortaya çıkması ise kural olarak işletmenin faaliyet konusunu oluşturan sürekli işlerden olmamak şartıyla yeniden yapılanma veya ıslah çalışmaları ile ilgili ortaya çıkan olgular nedeniyle, bu olgunun gerektirdiği süre kadar belirli süreli iş sözleşmesinin konusu olabilmektedir. Belirli süreli iş sözleşmeleri sürenin sonunda kendiliğinden sona ermektedir. Dolayısıyla işverene, sözleşmeyi yenileme zorunluluğu yüklenmeden, iş güvencesi ile ilgili yasal zorunluluk ve sorumluluk yüklenmeden, bildirim sürelerine uymak ve kıdem tazminatı ödemediği iş ilişkisini sona erdirme olanağı sağlamaktadır. Aynı zamanda işçi açısından da sürenin sonuna kadar, sınırlı da olsa iş güvencesi sağladığı söylenebilir .6

1.3.3.Altı Aylık Kıdemin Bulunması

İş K. m. 18 1. f. gereğince en az altı aylık kıdemi olan işçiler, iş güvencesi hükümlerinden yararlanabilecektir. Aynı madde 4. f. ise İşçinin altı aylık kıdemi, aynı işverenin bir veya değişik işyerlerinde geçen süreler birleştirilerek hesap edilir.” hükmünü içermektedir. İş akdinde deneme süresi kabul edilmişse, deneme süresinin de altı aylık kıdemin hesabında dikkate alınması gerekmektedir. İş K. 18/2. m. altı aylık kıdemin hesaplanmasında aynı kanunun 66. maddesindeki sürelerin dikkate alınacağını hüküm altına almasına rağmen İş K. 55. md. düzenlenen yıllık ücretli izin hakkının hesabında çalışılmış gibi kabul edilen sürelerin dikkate alınmasının daha doğru olacağı belirtilmiştir .7

Altı aylık sürenin fesih tarihi esas alınarak mı yoksa fesih bildirim tarihi esas alınarak belirleneceği ile ilgili yasada herhangi bir düzenleme yoktur. Altı aylık kıdem dolmasından önce her zaman fesih yapılması olanağı bulunduğu, bildirim süresinin sona ermesinin altı aydan sonraya rastlaması durumunda da fesih için geçerli sebep gösterme zorunluluğu olmadığı kanun ifadesinden çıkarılabileceği söylenmektedir .8

İş sözleşmesinin askıda olduğu dönemlerde altı aylık kıdem hangi tarihte gerçekleşmiş sayılacağı hususu önem arz etmektedir. İş sözleşmenin askıda kaldığı sürelerde fesih bildirim yapılsa da ihbar süresi işlememektedir. Böyle olunca, örneğin fesih bildirim yapılacağı gün rapor alan ve rapor süresi içinde altı aylık kıdemi dolacak olan işçinin kıdemini hesaplanmasında hangi tarih esas alınacaktır? Bu konuya örnek olabilecek bir kararında Yargıtay; işçinin raporlu olduğu sırada yapılmak istenen fesih bildirimini, işçinin tebellüğ etmekten kaçındığına dair tutulan tutanağın geçerli olduğu, dolayısıyla yazılı fesih iradesinin işçiye ulaştığı kabul edilmiş ve bu tarihte altı aylık kıdemi doldurmayan işçinin iş güvencesi hükümlerinden yararlanamayacağına hükmetmiştir .9

1.3.4.Otuz ve Daha Fazla İşçi Çalışması

Belirli sayıda işçi çalıştıran işyerlerinin iş güvencesi dışında bırakılmasının, ekonomik gücü az olan işletmelerin iş güvencesinin getirdiği yükü, pahalı ve uzun süreli bir fesih usulünü kaldıramayacağı düşüncesine dayandığı söylenebilir. Ancak otuz işçi ölçütünün getirilmesi ve ülkemizde çok sayıda işyerinin kapsam dışında bırakılmasıyla, küçük işyerlerinin iş güvencesi dışında bırakılmasının haklı gerekçelerinin geçerliliğini yitirdiği söylenebilir .10

158 sayılı ILO Sözleşmesi m. 2/5 bazı çalışanların ve işletmelerin iş güvencesi kapsamı dışında bırakılmasına izin vermektedir. Ancak SSK'nın 2003 yılı istatistiklerine göre Türkiye'de sigortalı çalışanların yüzde elli ikisi, otuz ve daha fazla işçi çalıştıran işyerlerinde çalışmaktadır . 11

Çalışanların yaklaşık yarısının, iş güvencesi kapsamı dışında bırakılmasının, 158 sayılı ILO Sözleşmesine ve Anayasanın eşitlik ilkesine uygun olmadığı söylenebilir.

1.3.5.Belirli Konumda İşveren Vekili Olmamak İşveren vekilleri açısından yasanın kapsamının biraz geniş tutulması isabetlidir.. İşvereni temsil edecek konumda olan ve işyerine işçi alma ve çıkarma konusunda yetkili olan işveren vekillerinin, işverene yakın ve onun güvenine sahip oldukları

da düşünüldüğünde, güven ilişkisinin sarsıldığı durumlarda, iş ilişkisini daha kolay sona erdirmeye yolunun açık olması gerektiği, ayrıca, bu kişilerin aynı zamanda kendi sözleşmelerine özel güvenceler getirebilme olanaklarına sahip oldukları ifade edilmiştir .12

İş K. 18. m. son fıkraya göre, işyerinin bütününe sevk ve idare eden işveren vekili ve yardımcılarını ile işçiyi işe alma ve işten çıkarma yetkisi bulunan işveren vekilleri hakkında iş güvencesi hükümleri uygulanmaz. Yüksek Mahkemeye göre, işyerinin bütününe sevk ve idare eden işveren vekili genel müdür ,yardımcıları ise genel müdür yardımcılarını olarak belirlenmiştir. İşletmede genel müdür ve genel müdür yardımcısı varsa, personel müdürü, finans müdürü, işletme müdürü, bölüm müdürü gibi görevliler bu kapsamda değerlendirilemeyecektir.

1.3.6.İş Güvencesini Düzenleyen Hükümlerin Hukuki Niteliği

Hukuk kuralları örneğin medeni hukukta, emredici, tanımlayıcı ve yorumlayıcı hukuk kuralları olarak ayırma tabi tutulabilirken, İş Hukuku kuralları mutlak emredici, nispi emredici ve tamamlayıcı hukuk kuralları olarak tasnif edilmektedir. Mutlak emredici iş hukuku kurallarının aksine düzenleme yapılmasına izin verilmez. Bu kurallar ne işveren, ne de işçi yararına değiştirilemezler. Nispi emredici kurallar ise işçi yararına değiştirilebilen, ancak işveren yararına değiştirilemeyen kurallardır. Eğer iş güvencesi ile ilgili düzenlemelerin nispi emredici iş hukuku kuralı olduğu kabul edilirse, bu kuralların bireysel veya toplu iş sözleşmeleriyle şartları taşımayan işyerleri ve işçiler için uygulanması söz konusu olabilecektir. Aksi halde mutlak emredici iş hukuku kuralı olduğu kabul edildiğinde yararlanma şartlarının değiştirilebilme olanağı ortadan kalkmaktadır. İş K. 21. m. son fıkrasında iş güvencesiyle ilgili olan değiştirilemeyecek hükümler belirlenmiştir. Dolayısıyla İş K. 18. maddeden bahsedilmediğinden altı aylık kıdem koşulunun nispi emredici hüküm olduğu söylenebilir .13

Kaynaklar:

33. Yıl Türkiye İşveren Sendikaları Konfederasyonu XIX. Olağan Genel Kurul Çalışma Raporu, 16-17 Aralık 1995, s.21.
- Adak, A., 1978, Çalışma Güvencesi Açısından İş Sözleşmesinin Sona Erdirilmesi Sorununa Yeni Yaklaşımlar, ABD, S.5, s. 811.
- Güzel, Ali, 1997, "Normların İş Hukuka Etkisi ve Türk İş Hukukunun Gelişmesine Katkısı", İş Hukuku ve Sosyal Güvenlik Hukuku Türk Milli Komitesi 20. Kuruluş Yılı Kutlama Semineri, Ankara, s. 37.
- Çelik, N., 2003, İş Güvencesi, İstanbul Ticaret Üniversitesi Yayını Yayın No: 2003/3, İstanbul, s. 204
- Soyer, M.P., 2007, İş Güvencesi Konusunda Uygulamada Karşılaşılan Sorunlara İlişkin Değerlendirme , TİSK İşveren Dergisi, Nisan 2007
- Ulucan, D., 2007, "İş Güvencesi Kapsamında Sosyal Seçim Uygulaması ve Yargıtay'ın Yaklaşımı" , Legal İHSGHD, 2007/14, s. 61
- Süzek, S., 2006, İş Hukuku, 3. Baskı, İstanbul, s. 440
- Çelik, N., 2003, İş Güvencesi, İstanbul Ticaret Üniversitesi Yayını Yayın No: 2003/3, İstanbul, ss. 21-22.
- Yargıtay 9. Hukuk Dairesi 28.11.2005, E, 2005/ 34667 K, 2005/ 37461, Legal İHSGHD 2006/10 ss. 663-664
- Süzek, a.g.k., s. 437.
- Şakar, M., 2006, İş Hukuku Uygulaması, 7. Baskı, İstanbul, s. 228.
- Ulucan, a.g.e., s. 27
- Akyiğit, s. 248.,

KAYITLI ELEKTRONİK POSTA SİSTEMİ

Dünyadaki gelişmelere paralel olarak ülkemizde de bilgi ve iletişim teknolojilerinde son yıllarda önemli gelişmeler olmuş ve bu gelişmeler karşısında yasal düzenlemeler de yapılmıştır. Bu gelişmeler karşısında ülkemizde de artık klasik usullerle yapılan bir takım iş ve işlemler elektronik ortamda uygulanmaya başlanmıştır. Bu uygulamalar e-ticaret, e-beyanname, e-bankacılık, e-devlet, e-fatura, e-defter (Ticari defterler), şeklinde sıralanabilir.

Yaz Stajyeri

SEVİM SANATSEVER

“Kayıtlı Elektronik Posta (KEP) Sistemi, Başbakanlığa bağlı, Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu tarafından yayınlanan bir yönetmelik ile düzenlenmiştir.

”

E-uygulamalar gün geçtikçe geliştirilmeye ve artmaya başlamıştır. Bu uygulamalar ilk başlarda kamu ve özel sektörün vatandaş ile karşılıklı güven duygusuna dayanmıştır. Daha sonra elektronik ortamdaki bilgi ve belgelerin hukuki geçerlilik kazanması için 5070 sayılı Elektronik İmza Kanunu çıkarılmıştır. Ancak, bu kanun yeterli olmamış, kişi ve kurumlar arasında bilgi ve belge gönderiminin elektronik ortamda yapılmasının hukuken geçerli ve güvenli bir şekilde yapılması, saklanması konusunda eksiklik ve açık olması çözümsüzlük ortamına neden olmaktadır. Kişi ve kurumlar arasında bilgi ve belge gönderiminin elektronik ortamda yapılmasının hukuken geçerli ve güvenli bir şekilde yapılabilmesi için dünyada da önemli çalışmalar yapılmaktadır. Bu çalışmaların en önde geleni de Avrupa Birliği bünyesinde yapılan, Avrupa Telekomünikasyon Standartları Enstitüsü'nün (ETSI) ETSI TS 102 640 numaralı standardına dayanan Kayıtlı Elektronik Posta (KEP) Sistemi çalışmasıdır. Kayıtlı Elektronik Posta Sistemi, elektronik imza ve zaman damgası kullanılarak, bir e-postanın iletildiğini, gönderen/alan tarafların kimliklerini, iletinin ve eklerinin başkaları tarafından değiştirilmediğini garanti altına almayı, gönderim zamanını tespit etmeyi ve bunlarla ilgili hukuki geçerliliği olan delil üretmeyi sağlamaktadır. KEP sistemi sayesinde resmi, özel ve ticari her türlü belge ve yazı kurumlar ve şahıslar arasında elektronik olarak gönderilip alınabilecek, yani yasal geçerliliği olan elektronik yazışma ve bildirim (beyanname, bildirge, başvuru, bildir-

im, ihtar, ihbar, vb.) yapılabilir. KEP Sistemi; Bir e-postanın elektronik imza ve zaman damgası kullanılarak, ekleri ile beraber gönderildiğini ve içeriğinin değişmediğini ispat eder. Göndericinin ve alıcının kimlikleri inkar edilemez. G ö n d e r i m / a l ı m zamanı inkar edilemez. Elektronik belgeler güvenli bir ortamda iletir ve saklanır. Resmi yazışmalar elektronik ortama taşınır.

E-tebligat, e-fatura, e-bildirge, e-sözleşme gibi uygulamalarda da kullanılır. Kayıtlı Elektronik Posta (KEP) Sistemi, Başbakanlığa bağlı, Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu tarafından yayınlanan bir yönetmelik ile düzenlenmiştir. Bu yönetmeliğin dayanağı: 13/1/2011 tarihli ve 6102 sayılı Türk Ticaret Kanununun 1525 inci maddesidir. Yani kanunun dayanağı yeni Türk Ticaret Kanunu ile kayıtlı elektronik posta sistemine atıf yapılmış olup, tacirler arasındaki, diğer tarafı temerrüde düşürmeye, sözleşmeyi feshe, sözleşmeden dönmeye ilişkin elektronik ortamdaki ihbarların veya ihtarların kayıtlı elektronik posta sistemi ile yapılacağı hüküm altına alınmıştır. Ayrıca, yine aynı Kanun ile Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu'na KEP sistemi ile ilgili ikincil düzenlemeleri yapma yetkisi ve görevi verilmiştir. 13/1/2011 tarihli ve 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun: kayıtlı elektronik postaya ilişkin hükümleri:

• 18 inci maddesinin üçüncü fıkrası: "Tacirler arasında, diğer tarafı temerrüde düşürmeye, sözleşmeyi feshe, sözleşmeden dönmeye ilişkin ihbarlar veya ihtarlar noter aracılığıyla, taahhütlü mektupla, telgrafla veya güvenli elektronik imza kullanılarak kayıtlı elektronik posta sistemi ile yapılır."

• 1525 inci maddesinin ikinci fıkrası: "Kayıtlı elektronik posta sistemine, bu sistemle yapılacak işlemler ile bunların sonuçlarına, kayıtlı posta adresine sahip gerçek kişilere, işletmelere ve şirketlere, kayıtlı elektronik posta hizmet sağlayıcılarının hak ve yükümlülüklerine, yetkilendirilmelerine ve denetlenmelerine ilişkin usul ve esaslar Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu tarafından bir yönetmelikle düzenlenir. Yönetmelik bu Kanunun yayımı tarihinden itibaren beş ay içinde yayımlanır."

Gerçek ve tüzel kişiler ile şahıslarda Kayıtlı Elektronik Posta (KEP) Sistemini kullanabileceklerdir. Kayıtlı Elektronik Posta (KEP) Sisteminden alınan elektronik bilgi ve belgeler delil niteliğini taşıyacak, KEP delilleri senet hükmünde olup, aksi ispat edilinceye kadar kesin delil sayılacaktır.

Bir elektronik iletinin tarafları veya muhatapları arasında KEP hesabı vasıtasıyla ; İhbarlar, ihtarlar, itirazlar ve benzeri beyanlar; fatura, teyit mektubu, iştirak taahhütnamesi, toplantı çağrıları ve bu hüküm uyarınca yapılan elektronik gönderme ve elektronik saklama sözleşmesi, elektronik ortamda düzenlenebilir, yollanabilir, itiraza uğrayabilir ve kabul edilmişse hüküm ifade edecek. KEP sistemine ilişkin hizmetler Kayıtlı Elektronik Posta Hizmet Sağlayıcılar tarafından verilmektedir. KEP sistemi içerisinde bir elektronik iletinin gönderilmesi ve alınması dışında elektronik belgelerin saklanması, güvenli iletişim ve elektronik ortamda güvenilir üçüncü taraf hizmetleri gibi katma değerli hizmetler de sunulabilmektedir.

Hesap sahibinin ya da işlem yetkilisinin, KEP hesabına erişerek gelen iletileri kontrol etmesi esastır. Mücbir sebep hâlleri dışında KEP hesabına erişilmemesi durumunda o işgünü içinde gelen iletinin ertesi işgünü hesap sahibine ulaştığı ve okunduğu kabul edilir. KEP Hesap Sahibi'nin KEP sistemi üzerinden sunduğu hizmetlere ilişkin olarak oluşturduğu kayıtlar ile KEP delilleri senet hükmündedir ve aksi ispat edilinceye kadar kesin delil sayılır. KEP hesabı kullanılarak gerçekleştirilen tüm işlemlere ilişkin hukukî sonuçlar hesap sahibi üzerinde doğacaktır.

Kayıtlı Elektronik Posta (KEP) Sisteminin sağladığı yararlar:

1. İşlemi yapan kişi ile Elektronik belgenin orijininin belirlenmesi,
2. Elektronik belgenin korunması(belgede sonradan değişiklik yapılmasını önlenmesi)
3. Gönderilen veya alınan elektronik belge üzerinde yapılan işlemin tarihinin ve saatinin belirlenmesi,
4. İşlemi yapan gerçek kişi veya tüzel kişi tacir ve temsilcisi belgeyi kendisine ait elektronik imza ile imzalamak suretiyle, işlemi yapanın işlemi inkâr etmesinin önlen-

mesi,

5. Elektronik ortamda güvenli haberleşmenin sağlanması, gizliliği prensiplerine uyulması,

6. Elektronik bilgi ve belgeleri sakla-ilet, sakla-bildirin güvenli bir ortamda saklanması.

Kayıtlı Elektronik Posta Sisteminden Kimler Yararlanabilir?

Kurumsal firmalar kayıtlı elektronik posta sistemine kaydolmak zorundadır.Elektronik Tebligat Yönetmeliği madde 7'ye göre;tebligat göndermeye yetkili mercilerin ve sermaye şirketlerinin (anonim, limited ve sermayesi paylara bölünmüş komandit şirketlerin) KEP hesap sahibi olması zorunludur.Tabi ki KEP'ten tek yararlanabilecekler tüzel kişiler değildir. Bireysel olarak da KEP sisteminden faydalanmak mümkündür.

Kayıtlı Elektronik Posta Sistemi'ne Başvuru ve Kayıt Evreleri

Elektronik Tebligat Yönetmeliği madde 6'ya göre;

Elektronik tebligat hizmetinden yararlanacak muhatap, elektronik tebligata elverişli kayıtlı elektronik posta adresi edinir.

Gerçek kişi muhataplar, güvenli elektronik imza vasıtasıyla elektronik tebligat adresi almak için hizmet sağlayıcılara başvuru yapabilir.

Muhataplara ait elektronik tebligat adresleri ve bu adreslere ilişkin değişiklikler, Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarası veya MERSİS numarasıyla eşleştirilmiş şekilde hizmet sağlayıcılar arasında gerçekleştirilecek entegrasyon kapsamında, tebligat çıkarmaya yetkili mercilerin ve tüm hizmet sağlayıcıların erişimine açık bir şekilde elektronik tebligat hizmeti alanlar listesinde tutulur. Elektronik tebligat hizmetinden isteğe bağlı olarak yararlanmaların, bu listede yer almaları muvafakatlerine bağlıdır.

KEP ile gönderilecek belge ve içerik özellikleri KEP hizmet sağlayıcı kuruluş tarafından 20 yıl süre ile saklanmak zorundadır. Dosya içeriğinin görülmediği KEP uygulamasında, kullanılan özel bir teknoloji sayesinde sadece o veriyi tanımlayan dosya izi (hash değeri) alınıyor. Belgenin "parmak izi" olarak da tanımlanabileceği bu uygulama, taraflar arası uyumsuzluk halinde delil özelliği taşıyor ve adli mercilerin vereceği kararlarda belirleyici bir etkiye sahiptir.

Alfa Eğitim Danışmanlık

Araştırma Turizm İthalat İhracat Ltd. Şti

ALFA EĞİTİM
DANIŞMANLIK

**Sektörel ihtiyaçlara yönelik
Kahveci Sektörel
Hukuk Eğitim
Günleri çok yakında başlıyor.**

Bu bir Alfa Eğitim
Danışmanlık Hizmetleri
Yayıncılık, Yapımcılık Araştırma
Tur. İth. İhr. ve Tic.
Ltd. Şti. projesidir.

BENELÜKS TURU İZLENİMLERİ

ÖZLEM AYDIN

Kahve Molası'nın bu sayısında gezi rehberi durağımız Benelüks ülkelerini de kapsayan Batı Avrupa.

Benelüks turumuza sınır kapılarındaki polis ve gümrük kontrollerini ortadan kaldırmayı amaçlayarak beş Avrupa ülkesi tarafından 1990 yılında Lüksemburg, Fransa ve Almanya'nın sınırlarının kesiştiği yer olan Lüksemburg'un Schengen kasabasında imzalanan ve daha sonra Schengen vizesine adını veren bu topraklarda küçük bir gezi yaparak başlıyoruz. Kısa Schengen turumuza tamamladıktan sonra Champagne bölgesinde bulunan Reims'e doğru yol alıyoruz.

Reims Fransız kralların taç giydikleri yer olarak Fransa tarihinde önemli bir rol oynamış. Gotik sanatın muhteşem örneklerinden biri olan ve 1991 yılında UNESCO Dünya Kültür Mirası Listesine alınmış olan Reims katedrali bütün heybetiyle karşımızda.

Sanatın, kültürün, modanın, romantizmin şehri Paris'e varışımızla ilk gözümüze Fransa'nın en önemli sembolü Eyfel Kulesi çarpıyor. Buraya kadar gelmişken Paris'i bir de Eyfel kulesinden kuşbakışı görmemek olmaz diyerek, yukarı çıkmak için yoğun asansör kuyruğunu bekleyip, sonunda hedefimize ulaşıyoruz. Manzara tek kelimeyle harika. Dönüş için asansör kuyruğunu beklemeyip, başlıyoruz basamakları inmeye. Görmeden önce demir yığını olarak görüldüğünü düşündüğüm, hatta asansör ile yukarı çıkmayı düşünmediğim bu kule muhteşem görüntüsü ve manzarası ile beklentimin çok üstünde çıktı.

Paris'te görülecek o kadar çok eser var ki bu kısa sürede bunların hepsini görmemiz mümkün olmayacağı için, ilgimizi en çok çekeceğini düşündüğümüz eserleri görmeye çalıştık. Dünyaca ünlü Louvre Müzesi, en şık mağazaların ve kafelerin bulunduğu ünlü alışveriş caddesi Champs Elysees, Zafer Meydanı ve Takı ve Fransız gotik mimarisinin bir diğer güzel örneklerinden olan Notre Dame katedrali gördüğümüz yerlerden bazıları. Sonrasında birçok ünlü ressamın tablolarını yaparken ilham aldığı, Montmartre ressamlar tepesine teleferik ile çıkıp Fransa'nın en büyük mozaikini barındıran Sacre Coeur kilisesini geziyoruz. Bana sorarsanız buraya akşam gidip, kilisenin önündeki basamaklarda oturup manzaranın keyfini çıkarın derim. Ressamlar tepesinde isterseniz sokak ressamlarına kendi portrenizi çizdirebilirsiniz. Paris'in muhteşem manzarasını şehri ortadan ayıran Seine Nehrinde tekne turu yapmadan tamamlanamaz. Paris'in özel olarak ışıklandırılmış görkemli yapı ve meydanlarını gecede mutlaka görmemiz lazım.

Paris'ten sonra Belçika'ya doğru yola çıkıyoruz. İlk durağımız Belçika'nın Orta Çağ'dan kalma mimarisi, çikolataları, dantelleri, kanalları ile ünlü turistik kenti Brugge. İkinci Dünya Savaşında bombalardan kurtulan Brugge, orta çağdan kalma tüm özelliğini muhafaza etmesiyle ünlenmiş bir şehir. Brugge "köprüler" anlamına geliyor. Kanallarla çevrelenen tarihi şehir merkezi aynı zamanda UNESCO Dünya Kültür Mirası listesinde yer alıyor.

Meşhur Markt Meydanı, St. Salvator Katedrali, dar sokaklardan uzaktan kulesini gördüğümüz Meryem Kilisesi, hemen kilisenin yanında Eski Saray binası, rengarenk orta çağ evleri, belediye binası (Town Hall), ünlü Belfry Kulesi, ortasında Jan Breydel ve Pieter de Coninck heykeli, Holy Blood Bazilikası Brugge'de görebileceğiniz bazı yapılar. Brugge gezimizi tamamladıktan sonra, Bruksel'e doğru hareket ediyoruz.

Bruksel, AB ve NATO'nun başkenti olmasıyla Avrupa'da önemli bir yer tutmaktadır. Turumuzda Belçika kralının Çin ve Japonya'yı ilk ziyaret eden Avrupa kralı olmasından ötürü Çinlilerin Belçikalılara hediye ettiği Çin ve Japon evleri, bir atom çekirdeğinin 165 milyon kere büyütülmüş hali olan, 102 metre uzunluğunda iç içe geçmiş 9 küreden oluşan ünlü Atomium heykeli ve 29 Mayıs 1985'de oynanacak olan Juventus-Liverpool Avrupa Şampiyon Kulüpleri final maçı öncesi Liverpool taraftarlarının İtalyan taraftarlara saldırması sonucu duvar çökmesiyle 38 İtalyan ve 1 Liverpool taraftarının hayatını kaybetmesiyle acı bir üne sahip Heysel stadyumu, şehir merkezinde Grand Place ve çevresindeki kraliyet ve belediye sarayını gezerek Bruksel gezimizi tamamlıyoruz.

Ertesi gün Bruksel'den Amsterdam'a doğru yol alıyoruz. Bu şehirdeki ilk günümüzde tarihi şehir meydanı olan Dam Meydanı, Ulusal anıtı, Kraliyet Sarayı ve 3 yapay ada üzerindeki istasyon binasını ve Amsterdam'ın coffee shoplarıyla ünlü Kırmızı Fener Sokağını, geziyoruz.

Yine akşama doğru tekne ile Amsterdam'ı birde Amstel nehri üzerinden seyretme fırsatı yakalıyoruz. Amsterdam'daki ikinci günümüzde programımız Marken, Volendam ve Rotterdam. Marken dar yolları, şirin, küçük ve bakımlı evleri ile görülmeye değer eski bir balıkçı kasabası. Daha önce bir ada olan bu yer, günümüzde North Holland anarakarasına bağlandığından yarım ada olmuş.

Keyifli yürüyüşümüzün ardından, Hollanda'nın meşhur Guda peynirlerinin yapımını ve yine Hollanda'nın simgelerinden olan Klompen adı verilen tahta ayakkabılarının yapımını seyretmek üzere yol üzerinde küçük bir üretim yerinde mola veriyoruz. Ardından sahil kasabası olan Volendam'dayız. Volendam'da görebileceğiniz çok fazla bir yer yok. Hollanda'da en uygun fiyatlarla hediye eşya alabileceğiniz, tipik balıkçı kasabası. Volendam turumuzu tamamladıktan sonra Hollanda'nın ikinci büyük şehri ve dünya'nın en büyük ikinci, Avrupa'nın en büyük limanı olan Rotterdam'a doğru hareket ediyoruz.

Küçük bir not: Hollanda'da deniz seviyesinin altındaki şehirlerin isimleri "dam" kelimesi ile bitmektedir.

Şehir II. Dünya savaşı sonrası eserlerin hakim olduğu ilginç mimarisiyle de ilgi çekiyor. Çağdaş mimarisiyle dikkat çeken şehirde Erasmus köprüsünü görüyoruz. Rotterdam gezimizden sonra Delft'i ziyaret ediyoruz.

Son olarak ise Hollanda'nın siyasi ve idari başkenti olma özelliği taşıyan Lahey kentine doğru yola çıkıyoruz. Ve Köln. Köln'de bana göre görebileceğiniz en önemli yer UNESCO Dünya mirasları listesindeki Köln Katedrali'dir. Katedralin önündeki meydana Haç Çiçeği modelinde bir anıt bulunuyor. Etrafında dolaşırken anıtın Katedralin 1880 yılında tamamlanması anısına dikildiği Türkçe olarak da yazılmış. Yine anıtın biraz ilerisinde tarihi bir Roma kapısının kalıntıları bulunuyor. 1248 yılında inşaatına başlanan katedral (Kölner Dom) uzun yıllar boyunca parasızlıktan bir türlü bitirilememiş. 1880 yılında Prusya Kralının aktardığı kaynak ile tamamlanmış.

Katedral Eyfel Kulesi yapılmadan önce Avrupa'nın en yüksek kulesine sahipmiş. Ortaçağdan kalma kaleleri, şatoları olağanüstü doğa manzarası ile mutlaka görülmesi gereken Cochem turunda anılarımızdan çıkmayacak bir zaman geçirdik.

Turumuzun son gününde Luksemburg'a doğru hareket ediyoruz. Luksemburg'a varış sonrası şahane manzarasıyla fotoğraf çekebileceğiniz Petrus vadisini, eski şehir merkezini ve dar sokakları, Luksemburglular için ulusal bağımsızlık sembolü haline gelmiş, önceleri otel olarak hizmet veren, sonrasında restorasyona uğramış hükümet binası haline gelmiş Dükler sarayını görme imkânına sahip oluyoruz.

Benelüks ülkelerini de kapsayan bu turumuz yorucu olmasına rağmen gezerken çok keyif aldığımız ve tekrar görmeyi istediğimiz bir gezi olarak anılarımızda kaldı. Bir dahaki sayılarda görüşmek üzere.

Özlem AYDIN

İSTANBUL BAROSU ve İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ HUKUK FAKÜLTESİ SEMPOZYUM

FIKRİ VE SİNAİ HAKLARDA PROBLEMLER VE ÇÖZÜM YOLLARI

13.10.2014

09:30 AÇILIŞ KONUŞMALARI

1- Av. Vehbi Kahveci

İstanbul Barosu Fikri ve Sınai Haklar Komisyonu Başkanı
Sempozyuma İlişkin Açıklayıcı Sunum

2- Prof. Dr. Adem Sözüer

İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dekanı

3- Prof. Dr. Habib Asan

Türk Patent Enstitüsü Başkanı

4- Av. Doç. Dr. Ümit Kocasakal

İstanbul Barosu Başkanı

I- 1. Oturum 10.00-10.45 arası

Marka Haklarında Ceza Hukuku Alanındaki
Yeni Gelişmeler

Oturum Başkanı Av. Vehbi Kahveci

Sunum ve Tartışmalar

1- Prof. Dr. A. Caner Yenidünya

Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Ceza ve Ceza Muhakemesi
Hukuku Anabilim Dalı Öğretim Üyesi

Marka Haklarına Tecavüz Suçlarında
Uygulanmaya Başlı

2- Yard. Doç. Dr. Selman Dursun

İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Ceza ve Ceza Muhakemesi
Hukuku Anabilim Dalı Öğretim Üyesi

Markaların Korunması Hakkında KHK'daki
Suçların Tasnifi ve Değerlendirilmesi

3- Memiş Selçuk Güney

Yargıtay 7. Ceza Dairesi Üyesi
Marka İhtiyale İlgili Yargıtay 7. Ceza Dairesi
Uygulamaları

15 dakika sorular ve tartışma

20 dakika çay- kahve molası

II- 2. Oturum 11.20-12.05 arası

Haksız Rekabet Hukukunda Güncel Gelişmeler

Oturum Başkanı Levent Yavuz

Yargıtay 11. Hukuk Dairesi Üyesi

Sunum ve Tartışmalar

1- Doç. Dr. Füsün Nomer Ertan

İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Ticaret Hukuku
Anabilim Dalı Öğretim Üyesi

Yeni Türk Ticaret Kanunu'nda Yeni
Haksız Rekabet Halleri

2- Yard. Doç. Dr. Tamer Pekdiğer

Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Ticaret Hukuku Anabilim Dalı
Öğretim Üyesi

Haksız Rekabet Hukukunda Emek İlkesi
ve Etkileri

3- Ejder Altıparmak

Sektör Temsilcisi

Sektörel Olarak Haksız Rekabet Problemi

15 dakika sorular ve tartışma

12.20-14.00 arası yemek arası

III- 3. Oturum 14.00-14.45 arası

Fikri ve Sınai Malvarlıklarının Maddi
Değerlenmesi

Oturum Başkanı Prof. Dr. Tufan Ögüz

İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Medeni Hukuk Anabilim
Dalı Öğretim Üyesi

Sunum ve Tartışmalar

1- Prof. Dr. Münir Şakrak

Beşikçi Üniversitesi İktisadi İdari Bilimler Fakültesi Öğretim Üyesi
Marka Değerlenmesi-İşletme Ekonomisi Boyutları

2- Uğur Çolak

İstanbul Fikri ve Sınai Haklar Hukuk Mahkemesi Hâkimi
Marka İhtiyale Yargılamasında Yoksun
Kalın Karar Tespiti

3- Zeynep Talu

MSG Yönetim Kurulu Üyesi

Meslek Birliklerinin Değerleme Uygulamaları ve
Karşılaştıkları Problemler

15 dakika tartışma ve sorular

20 dakika çay- kahve arası

IV- 4. Oturum 15.20-16.05 arası

Marka Haklarında Özel Hukuk Alanındaki
Yeni Gelişmeler

Oturum Başkanı Prof. Dr. İlhan Ulusan

Kültür Üniversitesi Medeni Hukuk Anabilim Dalı Öğretim Üyesi

Sunum ve Tartışmalar

1- Prof. Dr. Hamdi Yasaman

İstanbul/Galatasaray Üniversitesi Hukuk Fakültesi Ticaret Hukuku
Anabilim Dalı Emekli Öğretim Üyesi

Markanın Kullanılmasında Seçebiyile

Hükümsüzlüğü ile İlgili Anayasa Mahkemesi Kararı

2- Yard. Doç. Dr. H. Ali Dural

Galatasaray Üniversitesi Hukuk Fakültesi Ticaret Hukuku Anabilim
Dalı Öğretim Üyesi

Tanınmış Markaların Üçüncü Kişilerce Farklı
Mal ve Hizmetler İçin Tescilli Engelleri

3- Levent Yavuz

Yargıtay 11. Hukuk Dairesi Üyesi

Marka Hukuku'na İlişkin Yargıtay
Uygulamalarından Örnekler

15 dakika sorular ve tartışma

14.10.2014

V- 5. Oturum 10.00-10.45 arası

Fikri Haklarda Özel Hukuk Alanındaki
Yeni Gelişmeler

Oturum Başkanı Av. Hasan Kılıç

İstanbul Barosu Yönetim Kurulu Üyesi

Sunum ve Tartışmalar

1- Doç. Dr. Azra Arkan Serim

İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Medeni Hukuk Anabilim Dalı
Öğretim Üyesi

Meslek Birlikleri ile İlgili

Güncel Hukuki Gelişmeler

2- Yard. Doç. Dr. Ali Paşlı

İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Ticaret Hukuku Anabilim Dalı
Öğretim Üyesi

Fikri Hukukta İspat

3- Habibe Aslan

İstanbul Fikri ve Sınai Haklar Hukuk Mahkemesi Hâkimesi

FSEK. m. 76/son Üzerinde Değerlendirmeler

15 dakika sorular ve tartışma

20 dakika çay- kahve arası

VI- 6. Oturum 11.20-12.05 arası

Fikri Haklarda Ceza Hukuku Alanındaki
Yeni Gelişmeler

Oturum Başkanı Prof. Dr. Adem Sözüer

İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dekanı

Sunum ve Tartışmalar

1- İsmail Onaran

İstanbul Adliyesi Fikri ve Sınai Haklar Savcısı
Fikri ve Sınai Hak İhlallerinde Soruşturma
Usulleri ve Soruşturmalarda Dikkat Edilcek Hususlar

2- Yard. Doç. Dr. Serdar Talas

İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Ceza ve Ceza Muhakemesi
Hukuku Anabilim Dalı Öğretim Üyesi

Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu'nda

Düzenlenen Suçlar

3- Saruhan Kızılay

3. Sınıf Emniyet Müdürü-Emniyet Genel Müdürlüğü Gözetlik Dairesi
Başkan Yardımcısı V

Fikri Mülkiyet Suçlarında Kolluk

Uygulamaları, Sorunlar ve Çözüm Önerileri

15 dakika tartışma ve soru

12.05-14.00 yemek arası

VII- 7. Oturum 14.00-14.45 arası

İnternet Uygulamaları

Oturum Başkanı Prof. Dr. Haluk Burcuoğlu

İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Medeni Hukuk Anabilim Dalı
Emekli Öğretim Üyesi

Sunum ve Tartışmalar

1- Doç. Dr. Mustafa Aksu

İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Medeni Hukuk Anabilim Dalı
Öğretim Üyesi

İnternetten İndirilerek Edinilen Bilgisayar

Programları Açısından Yayın Hakkının

Tükennesi ve Avrupa Adalet Divanının

UsedSoft/Oracle Kararı

2- Şule Binnaz Aydın Yunus

İstanbul Fikri ve Sınai Haklar Ceza Mahkemesi Hâkimesi

İnternet Konusunda Yargı Uygulamaları

3- Av. Dr. Sefer Oğuz

Şehitbank Baş Hukuk Müşaviri

Eserlerin Teknolojik Korunmasını Güçlendiren

Hukuki Düzenlemelerin Değerlendirilmesi

15 dakika soru ve tartışma

20 dakika çay kahve arası

VIII- 8. Oturum 15.20-16.05 arası

Türk Patent Enstitüsü Uygulamaları

Oturum Başkanı Doç. Dr. Azra Arkan Serim

İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Medeni Hukuk Anabilim Dalı
Öğretim Üyesi

Sunum ve Tartışmalar

1- Uğur Yalçın

TPE Kurucu Başkanı- PEM Başkanı

TPE'nin Marka Tescilinde Mutlak Red Nedenleri

Uygulamalarının Geçnişi, Bağünü ve Yarını

2- Dr. İsmail Fidan

TPE-Marka Uzmanı-YİDK

(Yeniden İnceleme ve Değerlendirme Kurulu) Üyesi

TPE Marka İnceleme Kalavuzu (Mutlak Red

Nedenleri Kapsamında)

3- Av. Mehmet Gün

Gün Hukuk Bürosu

Avrupa Patent Sözleşmesinin Uygulanması

15 dakika soru ve tartışma

Sempozyum Raporörü - Özetleme

Av. Burcu Aslan

İstanbul Barosu Fikri Ve Sınai Haklar Komisyonu
Genel Sekreteri,

Av. Pınar Sür

İstanbul Barosu Fikri Ve Sınai Haklar Komisyonu
Yürütme Kurulu Üyesi

13-14 EKİM 2014

İstanbul Üniversitesi Kongre ve Kültür Merkezi, İstanbul Üniversitesi Beyazıt Yerleşkesi

VEKTÖR
marka ofisi ltd. sti.

markanıza
doğru yönü çizmek için...

Levent Mh. Menekşeli Sk. No: 4
İç Levent - Beşiktaş / İSTANBUL

0(212) 280 82 63 - 0(212) 324 22 29 (f)
bilgi@vektormarkaofisi.com
www.vektormarkaofisi.com